

Savaitinis laikraštis
ŽVAIGZDĖ
 Išena kas Pėnyčia.
 Kaštuota ant metų \$2.00,
 Lietuva 3 rub., Susivien.
 L. R. K. A. sparniams \$1.50.

APRAŠYMASIŲ PIRKIMAS:
 1 mėnuo 10.00
 3 mėnuo 25.00
 6 mėnuo 45.00
 12 mėnuo 85.00

Korespondencijas ir pignus
 siunčiant reik adresuoti:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGZDE" — THE STAR
 published every Friday at 15 West
 Oak St., Shenandoah, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
 Rev. A. Mikulas, Pres. and Sec'y.
 J. Skirnamas, Treas. and Editor.

Subscription \$2.00 a Year to members of "R. C. A. of A." \$1.50

Rates of Advertising:
 One inch one month . . . \$ 0.50
 One inch one month . . . 1.50
 One inch per year . . . 15.00

All communications must be addressed:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

OFFICIAL PAPER OF LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF A.

Savaitinis Katalikiskas Laikraštis, Organas Susiv. Lietuviu R. Kataliku Amerikoje

Entered as second-class matter Dec. 15, 1907, at the Post Office at Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Nr. 42

SHEANDOAH, PA., 18 D. SPALIO (OCTOBER) 1907 M.

Metai VII

Iš Visur.

RUSIJA.

Pereitą savaitę plėšiku gauja užpuolė pasažierių traukį ant Dorpat—Valz geležkelio, tarpe Elvar ir Bozenhof stočių. Tame traukinyje mat tada bankos valdininkas vedė didelę pinigų sumą. Užpuolikams netikėtai pradėjus šaudyti į vagoną, kuriame buvo bankos valdininkas su dviem žandarais, kurie atsakinėjo revolveriu šūviais užpuolikams, tarpe šaliniių vagonų pasažierių paklio neaprašytas lermas. Plėšikai galop nuėjo, nieko nepesė, bet šaudynių pasekmės buvo baisios: vagonuose ant grindų voliojos kraujuoti lavonai dviejų keleivių, vieno žandarai ir vieno užpuoliko. Bankos valdininkas ir daug keleivių sunkiai sužeisti.

Odesoje juodašimėnų puotos, kurias kėlė per visą savaitę po miesto gatves ant žydų lavonų, jau apsimailė. Pasekme to viso 50 žmonių mirtinai sužeistų ir pakarta 6 revoliucijonieriai, tame škaikūje vienas kazokas ir du kaimiečiai.

Peterburge miesto rinkimuose i trečiąją Dūmą laimėjo liberalai, gubernijiuose rinkimuose — konstitucijiniai demokratai, o priemiesčiuose darbininkai renka social-demokratų.

PRANCUZIJA.

Šioje masonų ir socialistų šalyje kunigų persekiojimai netik nesiliauja, bet rodos diena iš dienos eina aršyn. Pagal atskyrimo Bažnyčios nuro valdžios teises visos katalikų bažnytinės savastės — klebonijos, seminarijos ir tt., o teipgi pačios bažnyčios, perėjo į valdžios rankas. Bet kunigams ir parapijoms buvo palikta teisė nuomuoti tąs irėdnes. Vienok isituisi valdžia prieš visą kas yra katalikiško, net jokių teisių jau nepaiso ir elgiasi su kunigais kaip tamsiausių gadyčių barbarai. Nemaijnt to, kad daugelis katalikų kunigų sukimpė kalinėse už pildymą savo luomo pareigų, kad apsinkinti aštriausios mabaudomis už tai, kad nepataikauja bedieviskai valdžiai, bet su pagelba ginkluotų žandarų išvarinėti kunigai iš klebonijų. Šitėp jau nė rusų carai neišdrįzo pasielgti su katalikų kunigais, su kuriais iki suteikimui tikėjimo luosybės teipgi nešvelniai apseivado.

Teip 14 šio mėn. d. Landerneau mieste, Finister'o departamente, žandarai meste išmetė kunigus iš klebonijų. Releco'ne masonų pasiuntiniai išlaužė klebonijos duris ir su kardais, daugeliiu geru katalikų verkiant, išstūmė laukan visus kunigus ant gatvės. Peneras'e žandarai atėję išvaryt kunigus, pirmiausiai paveldė varpų virvės, kad miestelėnai nepradėtų šaukti apeliinkės parapijonus į pagelbą.

Daugelyje parapijų panašiu būdu kunigai valdžios bernų tapo išmėtyti už duris, neveizint atkaklaus katalikų priešinimosi. Puiki socialistų brolybė ir laisvė!

Paryžiuje pereitą Panodėli anti-militaristai, t. y. prieškariūmeniniai nukentė betikėta ir įautrų smėgi. Mat jų vadą Gustavą Herve poliija suareštavo už išpublikavimą atsišaukimo, kurstantėiu kavreivius prie maišto.

Paryžiuje suimtas garsus bažnytiniiu brangulu vagilius Thomas, kuris nuo atskyrimo Bažnyčios nuo rando me to Prancūzijos bažnyčias apvogė ant \$500.000

Paryžiuje ant pliaucius Dauphine, priešais Place de Justice (teisdyarystės pliaucius) prancūzai riogilina Zoliiu — nešvaros literaturos autoriiu — stovyja.

Perpignan (Prancūzija). — Visa Salanguos klonis užlieta vandeniu nuo upės Tet ir jos itakos išsilejimo. Milžiniški nuostoliai iš tos priežasties pasidarė rugių laukuose, bet žmonių nė venas neprigirė.

Barcelona (Ispanija). — Ant keliių milijonų pesetu (pesetas lyginasi 15 centams) blėdies padarė potvinis Liobregat klonyje. Nupiauti rugiai i nieką pavirto, daug dirbtuvių ir geležkeliu tapo sugadinta. Vanduo kėi-kuriuose kaimuose pasiekė 15 pėdų augštie, bet dabar jau slūgsta.

Austrijos ciecurius Pranciškus Juozapas sunkiai serga, bet gydymoje tikisi jį paveskiant.

Kopenhage (Danija) šiomis dienomis rengiasi susivaziuoti karalius Edward'as ir rusų caras.

Italijoje Bergo Manero'jo sugriuvo naujai išstatyta bažnyčia. Daug žmonių tapo užmušta.

Cholera Rusijoje tūkstančių žmonių nusundina i geresni pasauli. Valdžiai nesirūpinant tos epidemijos plėtimuisi sulauktyti, kaskart ji apima didesnius Rusijos plotus.

Lietuviu Demonstracija Girardvilleje.

Artinantis laikui pašventinimo naujos bažnyčios ir mokyklos Girardvilleje iš visų apeliinkiu ateina žinios, gvarantuojančios didelę demonstraciją.

Bažnyčia ir vėzyklą šventys pats Philadelphiaus Arcievykupas Ryan. Iškilninkas mišias giedos šv. Tėvo naminis pralotas Monsignor Heinen, pamokslą sakys garsus kalbėtojas, kun. Urbanavičius, o lenkiškai kun. dr. Godriė.

Visos Mahanoy'aus ir Shamokin'io lietuvių draugijos nusprendė im corpure dalyvauti, teippat lenkų draugijos iš Mt. Carmel, Shenandoah'io ir kitur. Senatorių lietuvių didesnė pusė vien tik apie Girardvilės bažnyčios pašventinimą šneka. Ineigios tikėtyti visi klausinėja, kur gautų nusipirkti, nes noro didelę bažnyčia, bet negalės sutalpinti nė ketvirtos dalies tų dešimčių tūkstančių susirinkusių. (Tikėtis galima gauti Girardvilleje pas kleboną, kun. Miluką, Senatorijoje „Zvaigždės“ redakcijoje, Gilbertone pas Cerekavičių).

Bažnyčia itaisyta nuošvariausia, gražiai iš lauko ir vidų pamalevota. Didysis altorius, labai gražaus darbo, padarytas Philadelphiaus Protectory. Vjename šone vietoje altoriaus puiki Panelės Švenčiausios Stebuklingos Lourdes'o grot. Panelės Švenčiausios stovyja kaip Lourdes itaisyta, stovinti augštai ant volos, o žemai Bernadeta su žvake klūpojanti. Elektra apšviečia žodžius: „Aš esu Nekaltas Prasišėjimas“, o itaisymas vandeniu nubėgti i šulinio apacioje kutikriausiai dapiold Lourdes'o paveikla.

Kun. Milukas išsiryfino ir stebklingoje Lourdes'o vandens per dvasiškos valdžios užtvirtinta firmą New York, kuri traukia iš Lourdes'o tą vandenį bačkomis ir bonkutes supidama dalina norintiems. Po kita bažnyčios pusei bus Panelės Sv. Lourdes'o altorius, ant kurio bus laikomos votivos prie Panelės Sv. Lourdes'o. Pirmtines mišias užpirkio prie Motinos Švenčiausios Lourdes'o grotos p. Iz. Nausieda, Susiv. L. R. K. vice-prezidentas, kuris ir dapidėjo kun. Milukui įgyti Lourdes'o grotą.

Antrašai Amerikos Lietuviu Kataliku Kongresas.

atsiliks 27 ir 28 d. Lapkričio 1907 m. mieste Scranton, Pa. salėje Music Hall, 213 Lackawanna Ave. Prasišės Sereidoje 27 d. Lapkričio, 9 val. išryto, iškilmingomis Mišiomis vietinėje lietuvių bažnyčioje šv. Juozapo, ant kertės North Main Ave. ir Theodore St.

Tvarka tokia pat, kaip pernai, t. y. delegatai po vieną nuo draugijų ir po tris nuo parapijų. Kiekvienas delegatas turi pristatyti padalinijimą nuo savo klebono. Delegatai gali apsisoti pas p. Stanislova Brundzą, 447 Penn Ave.

Kun. J. Kuras, Federacijos Prezidentas.

Naujai prisirasze
 prie Susivijavimo Liet. R. K. A.

8 kp. Cleveland, Ohio, Vincas Debesys ir Mikolas Malinauckas.
 15 kp. Chicago, Ill. Kazys Kakta, Pranas Vaitukaitis, Motiejus Vabalas, Aleks. Gomolianskis ir Petras Burneika.
 74 kp. W-m Penn, Pa. (Dr. Yys. M. Valančiaus), Magdė Lenauckienė.
 94 kp. Westville, Ill. Tadas Lunkoševičius, Ona Peliakienė, Benediktas Jamontas, Morta Mačūdienė, Elzbieta Slikiėnė, Povilas Juraška ir Stasys Mažyrinas.
 K. Krūšinskas Cent. Sekr.

10 kuopos Philadelphia, Pa., bus laikomas susirinkimo 27 Octobrio, Nedėlio, tuojaus po sumai ant bažnytinės salės.

Komitetas

93 kuopa Easton, Pa., laikys savo bertaininį susirinkimą pas Kazimierą Jankauską, N. Union str. Nr. 23 20 d. Spalio, Nedėlio, pirmą valandą po pietų. Meiliiai visus sąnarius užprašom pribūti užsimokėti savo bertaininę mokeski teipgi užprašomi norintieji naujai prisirašyt.

J. Krikštūnas, sek.

Meskos Balsamas.

Geriamasis vaistas ir Reumatizmas, Kona is ir Slogos, skandam, gerklas, skandemio tonusaa, pecaiaosa, krutleio ir viduriosos, suo stingimio kalio, galvos skaudėjimo, ka-nev etc.

Kaina buteliui 5 centai.
 O il' je gauti visose parduotėse ir vaistduose, jei u negarantume, tai atsiuk: dolet: o aso atsiukio ekspres: a buteliui ir pats uamedomas su ekspres.

C. PAVITT (Povinskas) aptiekorius
 21 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Kur buna

Juozas Rudaitis Kauno gubernijos, Raseinių par., Simkaičių valsčiaus, Pavidainių kaimo. Vienuolika metų kaip Amerikoje, antri metal kaip buvo Cambridge Port, Mass. Main str. Nr. 555. Atsisaukit pas:
 Juozą Vabalą
 414 E. Strawberry All.
 Shenandoah, Pa.

VISADA ZOPŪSTAS.
 Giditose gal gyvena totk namo, o kat turi namelis la sena vokieška namini vaista

Dr. RICHTER'S
Anchor Pain Expeller

Visada gali vartot kada tik užpuoli Reumatizmas, Neuralgia, isianruus isleiklos, astivimo ir szalocio. Turi gers pasekima per 30 metus Nebus Tikru be mas senkliu vertegitose. Ankerio 25 ir 50.

F. Ad. Richter & Co.
 215 Pearl St. New York.

Old Empire Rye

yra čysta ariekla, padirbta sutinkant pinai su Pennsylvanijos Cysto Maisto Instatais.

Empire Distillery Co.
 235 Broadway, New York, N. Y.

BEAR BALSAM

Geriamasis vaistas ir Reumatizmas, Kona is ir Slogos, skandam, gerklas, skandemio tonusaa, pecaiaosa, krutleio ir viduriosos, suo stingimio kalio, galvos skaudėjimo, ka-nev etc.

Kaina buteliui 5 centai.
 O il' je gauti visose parduotėse ir vaistduose, jei u negarantume, tai atsiuk: dolet: o aso atsiukio ekspres: a buteliui ir pats uamedomas su ekspres.

C. PAVITT (Povinskas) aptiekorius
 21 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Išėjo iš po apaudos naujai pertaisytas išleidimas knygos po vardu:

MUSU IŠGANYTOJAUS JEZAUS KRISTAUS GYVENIMAS

su daugeliu paveikslų.

Galima gauti „Zvaigždės“ Knygzyne. Kaina 75c.

„Sveikata“

Iš vokiečių kalbos vertė

Kun. J. Gerutis

Yra tai geriausia knyga apie sveikatą lietuvių kalboje. Apart geriausių patarimų sulgyt sveikatos užlaikymu, atsižymi dar kuopulikiausia ir visiems suprantama kalba.

Taigi kiekvienas lietuvis privalėtų ją turėti dažnai skaityti, per ką ir pats ir savo šeimyną apsaugotų nuo visokių negalėjimų. Kaina 80 centų.

Adresuotuo:
 Lith. Cath. Pub. Co., SHENANDOAH, PA.

BOTTLED BEER

Jeigu geri alaus, tai pabandyk Columbia alaus. Pastiprinantis gėralas yra tokspat reikalingas, kaip pastiprinantis valgis.

COLUMBIA ALUS

sutramins troškulį ir atgavys tave Parduvinėjamas puse pantės hak-suore.

Ofisas: 110 So. Main St., Shenandoah, Pa.

Susirinkimai kuopu Susiv. L. R. K. A.

24 kuopa S. L. R. K. A., Minersville, Pa., laikys mitingą 20 diena Spalio (October) 3 valandą po pietų ant P. W. Marazo salės.
 Juozas Staknevičė, 24 kuop. sek.

69 kuopa, Ashley, Pa., laikys bertaininį susirinkimą 19 d. Spalio pas sekretorių 2 valandą po pietų. Užkviėdam visus narius užsimokėti bertaininę mokeski, teipgi norinčios prisirašyti.
 Sekr. J. Dobilas.

80 kuopa, Eynon, Pa., laikys susirinkimą 20 d. Spalio 1-mą valandą po pietų ant p. Lakavičiaus salės. Teiksis visi pribūti, nes yra svarbus reikalai dėl apsvartymo.
 J. Naujokas, sek.

Pavyzdys Mainieriams.

Jokiu būdu jie neturėtų apieisti unija.

Mainierų unijos prezidentas Jonas Mitchell dabar pilnai pasveikęs po ilgo laiko sirgimų, vienok net tame sirgimo laike, kada būtų priėmę visai atsitolinti nuo visokių rūpesčių ir atsiliepi, šis išvien dirbo ir darė planus naudai unijos samarių ir apamai visų mainierių.

Tai yra geras pavyzdys tiems mainieriams, kurie nors geriausioj sveikatoj ir gerovėj būdami, apleidžia uniją, vieton trūsti apie ją, kaip tai jų pareiga yra. Jeigu tik unija pradėtų apieidinti juos, kaip greit jie skųstųsi, kaip greit pareikalautų savo neva tiesių ir kaip supyktų, jei unija apsieitų su jais taip, kaip jie užsipelno.

Jie užsipelno, kad nei unija, nei unijos sąnariai jų nepaisytų, jie užsipelno, kad jų algos būtų sumažintos, darbo valandos paliginotos ir kompanijų dažnėtojas būtų spaustas. Tai rodos perastriai, vienok yra teisinga. Jie tai viską užsipelno, kadangi nieko nesūriūna tam išvengti. Jie pasitiki, kad unija tai padarys už juos — o tuotarpu nė mažiausiai nepatėda unijai.

Unija turi turėti sąnarių ir turi turėti pinigų, jei nori gyventi. Yra tai didelis prekybos užsėmimas, kuriame kiekvienas sąnaris gauna dalį pelno, nes unija savo sąnarius išlaikymo miltininkai pelną iš tų pinigų, kuriuos jie sudėjo mokesčiams.

Jeigu mainieriai neprigulin tieji prie unijos, tieji tie ką dar niekad neprisirūnė ir tie ką pametė unija, nemo-kėdami mokesčių, — jeigu jie žiūrėtų ant to dalyko iš tos pusės, kaip čia paaiškintos, tai jie be abejoj persitkrintų, juog tai yra jų gyva nauda prigulėti prie unijos, eigu visi jie pastotų sąnariais, tai tvirtai galėtų tikėtis išlaikysią netik dabartines algas ir sąlygas, bet ir teip sudrūtintų uniją, juog ta lengvai galėtų išlaikėti dar augštesnes algas ir geresnes darbo sąlygas.

Po viena stikla rytais

„Noriu pranešti jums linksma naujiena, juog są pilnai pasveikau po tokiam ilgam laikui kentėjimo skilvio negalėmis. Aš dabar žinau, juog Triner'o Amerikoniskas Elixiras iš Bitter Vyno turi didele gydymo gale. Aš vartojau tiktaivi be vieno stikla ryte ir be veikto tuojaus potam atjaučiau palengvinimą; mėnesio laike liga išnyko. Oras šitoe jie apelioktie yra sunkus, ir žmonės silpno išaugimo turėtų vartoti tą gyduole, idant susistiprinti. William Tomie, Graveland Park Seminary, St. Paul, Minn." Triner'o Amerikoniskas Elixiras iš Bitter Vyno yra naudingiausia gyduole silpniems, išblyškusiems ir ligūstems žmoniems, nes ji suteikia jiems sveiką valgį norą, tobulą valgio malumą ir naują energiją. Privelyti na ją tiepgi tokiems, kurie

POEZIJA

tankiai venia, upačiai rytais; ji pagelba kiekvienam skilviui, ar tai žmogaus jauno, ar seno, sveiko ar ligūsto. Grynumas tos gyduolės gvarantumas per U. S. Serial No. 846. Aptiekose. Jos, Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda

Namai Girardvilėj ant didžiausios Ulyčios, netoli Readingo dy-pu, labai puikioj vietoj.

Su artėmusiu žiniomis kreipties į „Zvaigždės“ Redakciją.

Zvaigždės Agentai.

Chicago, Ill.: L. Brodovici, 4556 So. Ashland Ave. — Ant. Rakcauskis, 828 W. Taylor Str. — Iz. Nausiedas, 917 33rd St. — J. P. Badginas, 4549 S. Hermitage Ave. — M. Stulgis, 4503 So. Wood St.

Pittsburg: Vinc. Stasevicia, 409—3rd str. Baplen, Pittsburg, Pa.

Anglijoje, Londone: Jonas Naujokaitis, 57 A. Tait str., Shadwell, East London.

So. Boston, Mass.: Mikalaucakas, 320 W. Broadway

Zingeidi knyga

Apie Lenkų Kalbą Lietuvos Bazaruose dvejose kalbose: lotyniška ir lietuviška.

Po vieną egzempliorių tos knygos nusijsta Ju Šventybeči Popiečini Pijui X ir visiems R. K. Bazo, Kardinolams. Kaina \$1.00.

Galima gauti „Zvaigždės“ Redakcijoj.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate. Randos eisna \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; pirmokėti reik \$2.000, kitkas ant hipotekos.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas 120 So. Jardin Str., Shenandoah, Pa.

Tiepgi parsiduoda geri namai Girardvilėje.

Katalogas knygu

17 W. Oak St. Shenandoah, Pa.

Kvovatis Žalgiris (po Gruenvaldu). Dvo V. Petras (Savas). Istorika drama 4 aktoose. Shenandoah, Pa., 1909 m. 31 pusl. 0.15

Nepasiekė Mrytel. Satrijos Raganos. Komedija 3-4 aktoose. Seital, 1906 m. 38 pusl. 0.10

Tarp Didelių Rofes. J. J. Joo. Medrama 3-4 aktoose, 6-8 aktoose iš lietuvių emigrantų Amerikoje. Shenandoah, Pa., 1907 m. 54 pusl. 0.30

Vaidzeldai. Valgantio, Altuoni veikalai: Nepadėjus, nér ko kasti — komedija; Negrina apšino — monologas; Dėdė lapų nuovė — alegorika pjeska; Juoda Išdėvėjus — iš M. Saitovio (Satrijos) Pasaka apie saulytę — iš J. Chrgėvickio; Oventindžio karšnioje — apsakymai; Žydų amana del monopolio; Bak paimintai — iš H. Sienkeviciaus; Indų legenda. 110 pusl. 0.10

POEZIJA

Dainos, Bilės.

Baltas Karžygis. Ad. Mickleviciaus. Eilėmis iš lenkų lietuvių kalba pjeska. Shenandoah, Pa., 1906 m. 15 pusl. 0.02

Birutos kalnas. Birutos daina; Istorikas aprašymas Birutos kalno; pavaldasis blyškios ant Birutos kalno. Shenandoah, Pa., 1897 m. 7 pusl. 0.03

Diegalis ir Gražina. Adomo Mickleviciaus. Garsiausias mūšio ant raudus eilės, iš lenkų lietuvių kalbą vertė Ju. Jonas Plymouth, Pa., 1899 m. 92 pusl. 0.25

Rankvedis senoviškos istorijos. Pagal Fischer'į. T. Osesan ir kitus persė kun. A. Mikulcas. I knyga: Rygų Salys nuo seniausio amžiuo: Aijestas Babolinja, Penicija, Pernja, Juodeja, Indija, Kynal. Shenandoah, Pa., 1898 m. 72 pusl. 1.00 0.45 II knyga: Grelėja ir st. Shenandoah, Pa., 1899 m. 60 pusl. 0.40

Vienybė ar separatizmas? Ataklymas kritikas „Lietuvių Baiso“ iš abiejų knygų galima dideliai apsižiūstinai terevęs vargas. Knygoles suprantamos bile m. kaštūniam lietuviškai skaityti. Shenandoah, Pa., 1904 m. 65 pusl. 0.25

Žmogus vienybė sutvertas, tauti vienikimies. J. D. P. Bžirėgė ir lietuvių gyvenimas, namas, kad yra stovis vienybė, kuri galėtų atiekti mūšio svaigintai tautai naują. Pličiua apie tai skaitytojas ša šioje knygoje. Shenandoah, Pa., 1909 m. 16 pusl. 0.05

VISOKIOS KNYGOS.

Amerikos lietuvių kalendorius 1907 metams. Su daugybe svarbesnių straipsnių ir dainų. Shenandoah, Pa., 1907 m. 78 pusl. 0.35

Apie sunaudojimą vandeniu ant auginimo žuvų, vėžlių ir kitokiu vandeniniu sutėrimu. Sėmo. Knygėli kiekvie nam suprantama ir gana patinokė. Tiltėje, 1899 m. 99 pusl. 0.20

Bieliu knygele. Pagal naujausius miltininkystės šaltinius paršė Sa trijos Raganos. Tiltėje, 1899 m. 84 pusl. 0.15

Faigmantas arba lietuvių XIII šimtmetyje. D-ro V. Ple-tario. Vienas iš svarbiausių originališkų rasių lietuvių kauboje. Svarbus istorikas veikalas pen-ducios tomuose ir kalta labai gryn. Shenandoah, Pa., 5 tomai, 1 tomas 196 pusl., 2-aa 119 pusl., 3-tias 98 pusl., 4-aa 66 pusl., 5-aa 117 puslapių. \$2.50

Vienoje knygoje 5 tomai, ap-daryti, tik 2.75

Antanukas. B. Praso. Lietuviš-ki vertė Selmas. Labai graži apysaka. Shenandoah, Pa., 1906 m. 40 pusl. 0.10

Auštant. T. T. Jėso. Lietuviš-ki išgildas Jonas Montvila. Yra tai vienas iš geriausių lietuvių apysakų. Čion plėdėti ir aiškiai perstatyti žingidus paveldais iš laiko neulytos kovos bulgarų už laivę. Brooklyn, N. Y., 1904 m. 208 pusl. 0.75

Bajokro Vuovis. Jono Kmito. Apysaka aprašyti prieštikiški iš lietuvių gyvenimo tėvovio ir A-merikoje. Shenandoah, Pa., 1900 m. 62 pusl. 0.15

Būrokratai. Jono Kmito. Apy-sakos formoje aprašyti Lietuvos būrokratų darbai. Shenandoah, Pa., 1907 m. 79 pusl. 0.25

Dė Daktaro Pasakojimū. II Ra-dens diens ir III Sulauskė. Satri-jos Raganos trijų apysakėlis. Yp-ą graži apysaka. Manifėrijos kara-ukos. Shenandoah, Pa., 1907 m. 69 pusl. 0.25

Jonukas Karklynas eina Lie-tuvos pažintū. Prietėjo. Pa-veikalas iš Lietuvos sulenkijusių bajorų gyvenimo. Shenandoah, Pa., 1903 m. 47 pusl. 0.30

Kėdosiš Daurė. Paršė Savasas (Dr. Pietras). Apysakymis iš Lietuvos kaimeliu gyvenimo prieš spaudos leidimą. Tiltėje, 1904 m. 93 pusl. 0.15

Kunigo Giminė. J. Geržio. Žingidus aprašymas kunigio gi-minijū. Verta kiekvienam perskaityti. Verta kiekvienam perskaityti. Shenandoah, Pa., 1906 m. 48 pusl. 0.30

Lietuviškos Pasakos. D-ro J. Basonavičiaus. Apie 800 vairyau-sių lietuviškų pasakų, patinokų po visus Lietuvos kraštus. Shenandoah, Pa. 1902 m. 232 pusl. 1.50

Melagiū Dėdė. Svaivanto Va-nagėlio. Pildinys identikų gyvenimo. Shenandoah, Pa., 1907 m. 29 pusl. 0.10

Pasakys Žmonių Knygele. Zėmalidų vyskupo M. Vaizdžiaus. Morališki pamokinintai apsak-ymai. Tiltėje, 1902 m. 104 pusl. 0.20

Pergventos Valandos (Ker-vejas Laiklai). Paršė K. A. K. Lietuvių gyvenimo politikiški-ekonomikiški pailkinai. Shenandoah, Pa., 1906 m. 140 pusl. 0.45

Prozaiški Raštai. Kun. A. Bur-bos. Labai graži apsakymimai: Lygini kaip ir pavetyja. Kėdosiš maktis. Karvėi daktis. Pliči-lio sapnas. Bėdovio dangus. Se-natis. Sugyvenimo vilnyse. Shenandoah, Pa., 1901 m. 0.75

Šis-tas. Valgantio. Trijs apys-akės: Filosofo avirtimas; Au-toritos Vapeva, vandidži karalaitis. Shenandoah, Pa., 1906 m. 15 pusl. 0.10

Valdimierius. Šmidtio. Lietu-viški vertė kun. A. Mikulcas. Apysaka apie čekų kunigaikštį. Shenandoah, Pa., 1906 m. 64 pusl. 0.10

Tvyanas. H. Sienkeviciaus. Te-rynikiški-istorika apysaka iš laikių karės su švedais, kada lietuvių drauge su lenkais nariėj gryn sa-vo tėvyne nuo priesai. Shenan doh, Pa. I tomas, 1900 m. 178 pusl. 0.50 II tomas 1909 m. 82 pusl. 1.00

Glso litovno do mlodej gene-racijy magnatov. obyvateli i slachty na Litvie. Knygole didėle vertė piltinimo tarpe len-kių kalbā išančiu. o tiegi tarpe sulenkijusių lietuvių bajorų. Maskvoje, 1903 m. 82 pusl. 0.10

Kaip bulgarai lietuvių viejėgo. S. Ku-rovos. In lietuvių kalbā vertė P. B. I. Dalks. Bulgarų kovos už laivę. „Ile laivės nėra grynės.“ tarsi čion paaiškinta, kaip tūtai tauta, drasieli eidama pirmyn, ne-saigaliojusios jokiu sunki, išgelbėto savo tėvovio laivę. Vilmioje, 1903 m. 31 pusl. 0.10

II dalis. Bulgarų konstitucija, su kuria susiję visai laikuo-se kiekvienam vertėgi. Vilmioje, 1905 m. 37 pusl. 0.10

Abi dalij vienoje knygoje, 63 pusl. 0.30

Pirmais Amerikos lietuvių Katalikių kongressas, laikytas Wilkes-Barre's mieste, Pennsil-vaniojy, 17 ir 18 d. Balandžio 1906 m., 1906 m. „Concord“; Shenan doh, Pa., 1906 m. 93 pusl. Tilt-ėje čia protokolai ir aprašymas pirmtinuo Amerikos Lietuvių Ka-tališkių kongreso, tiepgi kalbos žy-mesnių to kongreso narių. 0.15

Sociališkias klausimas XIX amžiuje. A. de Mun. Lietuviš-ki vertė J. Ueisi. Shenandoah, Pa., 1906 m. 19 pusl. 0.10

Žydo pakostas arba grie-kas paršvagytois. (Tikras atiti-ckimas). Paršė J. D. iš Mergbiulo. Waterbury, Conn., 1904 m. 10 pusl. 0.05

„Dirva - Zinynas“ už 1903 m. Visos keturios knygos, tapinuo-šios savyje: Socialismo silpnos pusės, Antano K. M.; Maskolių val-dios priekai, Dėdė Atanaso; Lie-tuvų daina. A. S.; Lietuvių kal-bas išjongių karš Lietuvos dieč-ponij, dvarponij ir bajorų; Iš mūšų karietos, Satrijos Raganos; Vik-tori, Satrijos Raganos; Perkaiva ir lietuvių-amerikiški gyvenimi, P. Samio; ir daugybi kitų svar-besnių ir eilių. Shenandoah, Pa. I knyga 128 pusl., II knyga 167 pusl., III knyga 170 pusl., IV knyga 118 pusl. (vis 500 puslapių). 2.00

„Dirva - Zinynas“ už 1904 m. Tiepgi visos keturios knygos, tapinuo-šios savyje: Lietuvių, Dėdė Atanaso; Sėras geografikiškių Lietuvos vardų, Valgantio; Eilės, Maironio, Dugiešio ir kitų; Aig-manitas, arba lietuvių XIII šim-tetyje, D-ro V. Plebario; In dau-gybi kitus svarbius veikalus. Shenandoah, Pa. I knyga 94 pusl., II 96 pusl., III 199 IV 90 pusl. (vis 392 pusl.) 2.00

DRAMA - KOMEDIJA

arba Teatralinės Knygos

Amerika Pirtyje. Kėdosiš 3-ju veiksmu komedija. Astrovi-ateja išpaudinai. Pėte birgė, 1904 m. 19 pusl. 0.15

Genovaitė. Teatrališkas persta-tymas. Iš lenkų kalbos vertė Jo-nas Grinius Waterbury, Conn. 0.15

Majuvė Daurė. Grelgio 2 d., 1902 m. Praskolėdolis iš Lietuvos pri-gysto. Kun. A. Mikulo. Water-bury, Conn., 1903 m. 16 pusl. 0.10

Mindaugis. Krive-Krivačio. Pėma, eilėms paraiyta. Shenan doh, Pa., 1905 m. 19 pusl. 0.10

Ūzkabali Dainos. Surinok d rna J. Basonavičiaus. Shenandoah, Pa., 1902 m. 186 psl. 0.75

ISTORIJA, POLITIKA IR LITERATURA.

Apie lenkų kalbą Lietuvos bažnyčiose. Lietuvių raštas, bažnyčios. Ju Šventybeči Pijui X ir visiems S. R. Kataliki Basytkios kardinolams. (Nepa-dinai lietuvių ir lotynų kal-bose.) Šitoje knygoje kiekvie-mas gali susipažinti su lenkiu-pilika ir kaip anta sa pagėlon baž-nyčiose net lietuvius sulenkijus. Kada šv. Tėvas ir kardinoln per-kanė, tuo paūakė Rymas Vil-niaus vyskupo Rogan ir perskui-nimo laike atsakė vyskupystės vieta. Kaunas, 1906 m. 75 pusl., labai dideli format. 1.25

Lietuvių Katalikių Federacija-čion padėjo Liet. Katal. Feder-a-cijos programa ir jos atšaukinimas iš visumėg. 0.05

Viktutė. Satrijos Raganos. No-vėlia. Tai geriausias mūsų garsios rasiyktoje veikimas. Kiekvieno lie-tuviyo namuose turėti būtū. Shenandoah, Pa., 1903 m. 90 pusl. 0.35

Visos socialistai. Jono Kmito. Apysaka iš pakiausiuji atstikli-ny Lietuovoje. Shenandoah, Pa., 1905 m. 57 pusl. 0.15

Centro Vyriausybės

Susivienijimo Lietuviu ataliku Am. Adresai.

Dvasiškas vadovas: Kun. A. Mikulcas, Girardville, Pa.

Prezidentas: Kun. V. Kudyryka, 258 Slocum Ave, Kingston, Pa.

Vice-Prezidentas: Iz. Nausieda, 917 33rd St., Chicago, Ill.

Kasieris: K. Radevičius, Shenandoah, Pa.

Kretoriaus: K. Krusinkas, 84 So. 1-st str., Brooklyn, N. Y.

Kasos globijai: Dom. Brazinskas, Elizabeth, N. J. ir Kar. Valukonis, Duryen, Pa.

Knygins: Kun. V. Vizgirda, Box 1053, Plymouth, Pa.

Augėjančius sėdas: Kun. V. Varnagris, Brooklyn, N. Y.; J. Girduokas, Forest City, Pa.; Jonas Pranaitis, Providence, R. I.; Juozas Ko-vas, Waterbury, Conn.; St. Marcinkėvičius, Chicago, Ill. P. Skunskis, Cleveland, Ohio.

Adresai Kuopy Sekretoriu

Susiv. L.R.K.A.

N. Kip — Kur ir kas.

1. Kingston, Luz. Co., Pa. J. Kucyuskas, 228 Slocum Ave.

2. Forest City, Pa. Juozas Burbulis, P.O. box 594

3. Elizabet, N. J. Dom. Brazinskas, 83 Bond str.

4. Shenandoah, Pa., Dr. V. M. Val. Tam. Krivauokas, P.O.L., b. 62

5. Shenandoah, Pa. Dr. Mot. Rok. Juozis Pranaitis, 17 W. Oak str.

6. Plymouth, Pa. A. Urbanavicius, 329 River str.

7. Pittsburg, Pa. L. Sepotaitis, 19 Butler str.

8—9. Cleveland, Ohio. Juozas Urbaitis, 770 Clair str.

10. Philadelphia, Pa. J. Greicicus, 1721 So. 4-th str.

11. Waterbury, Conn. Gaudenis, N. J. F. Šupis, 37 Summit str.

12. Shamokin, Pa. Vincos Stotkus, 1578 Tioga str.

13. Baltimore, Md. Juozas Vasilavickas, 658 W. Saratoga

14. Pittsburg, S. S., Pa. V. Katicis, 2014 Carson st.

15. Chicago, Ill. [gs str. J. J. Dychevitch, 888—32-1/2 str.]

16. Hazleton, Pa. Martinas Krusinkas, P. O. b. 73.

17. Wilkes-Barre, Pa. Jurgis Leva arditis, 497 Almont Lane.

18. Muncie, Ind. Adomas Senkus, 2411 S. Plum str.

19. Northampton, Mass. Povilas Virickius, 100 Pleasant str.

20. Lewiston, Me., D. R. Gėdė, kib. A. J. Gudaitis, St. George Church cor. Salmon & Venango sts.

21. So. Boston, Mass. P. Mikalaucakas, 320 W. Broadway.

22. Exeter, N. H. Vincos Butavicius, 56 Winter st.

23. Hastings, Pa. Juozas Pazeris, P. O. b. 93

24. Minersville, Pa. Juozas Skarvėvicius, P. O. b. 307

25. Beaverdale, Pa. Juozas Zėmėvicius, P. O. b. 48, Cam-bridge, Pa. [Iris Co. Stanlavos Klemanciū] Box 190.

26. Minersville, Pa. Rev. V. Dargis, P. O. Box 510.

27. Luzerne, Pa. Mot. Motiejūnas, 280 Wagon st.

28. Carleia, Pa. Antanas Kalėvėvicius. —

29. Serranton, Pa. J. Vysnaukas, 114 Theodore str.

30. Mahanoy City, Pa. J. Kurgėvicius, 613 W. Mahan. str.

31. Anasias, Conn. J. Kurbauskas. — Hunter str.

32. Boston, Mass. J. Skudris, 98 Silver str.

33. Cincinnati, Ohio. J. Dubaukas, 1198 Gest str.

34. Mėtes Rocks, Pa. J. Pacovskis, P. O. Box 225.

35. Newark, N. J. Jurgis Kaunas, 115 Perry str.

37. Portland, Oregon. P. Galizauskas, 510 25-th str.

38. Homestead, Pa. Boles, J. B. Krusinkas, P. O. b. 126

39. Mahanoy Plane, Pa. Jonas Andras, P. O. b. 34

40. Shenandoah, Pa. S. A. Adomaitis

41. Worcester, Mass. J. Viridita, 8 Siegel str.

42. Brooklyn, N. Y. K. Krusinkas, 84 So. 1-41 Str.

43. Portcarter, N. Y. Ant. Rumiavicius, 44 So. Main str.

44. Havertill, Mass. D. Česnuvėvicius, 71 River str.

45. Paganock, Conn. J. Kravaičius, P. O. Lock, b. 18

46. Sugar Notch, Pa. V. Simkionis, P. O. b. 37

47. Mt. Carmel, Pa. S. Petrukevicius, 34 W. 3rd str.

48. Canadago, Mass. J. Tamlykus, 37 Jefferson st.

49. Reading, Pa. A. Jaknelonis, 434 Minor str.

50. Cleveland, Ohio. N. Maršėvicius, 1738—35-th str.

51. New Philadelphia, Pa. Z. Kus, P. O. b. 105

52. Lawrence, Mass. Mik. Norckinas, 117 Garden str.

53. Shamokin, Pa. J. Balūnas, 40 Sheridan str.

54. Grand Rapids, Mich. M. Rakičaitis, 241 Hamilton st.

55. Bernice, Pa. S. Stasevicia, P. O. b. 53

56. Brooklyn, N. Y. J. Graufis, 568 Briggs ave.

57. Exeter Borough, Pa. M. Lėnaukauskis, 228 Luzerne Ave

58. Curtis Bay A. A. Co. Balt., Md. A. Radavikas, 3 Cypress str.

59. Elizabet, N. J. K. Valčiulevicius, 121 Bond st.

60. Kentville, Pa. J. Zakličkauskas, P. O. b. 61

61. Union City

Evangelija

dvidėsimantroje nedėlioje po Sekminų, pagal šv. Mato, skyr. XXII.

Anumet pašė Parizėjai sudėjo rodą, idant sugautų Jezų kalboje. Ir nusūntė pas jį mokintinius savo iš Erodijanos, tardami: Mokytojau, žinome tave esant teisu, ir Dievo kelią mokintai taisybėje, o nežūrinti nė ant keno, nes nevezdi ir žmogaus asmeni. Pasakys tat mums, kaip tau rodos, ar pridera mokėti dno cieoriui, ar ne? O Jezus pažinęs jų piktybę, tarė: Veldmainai, kam mane gūdinatė? Parodykite man donės moneta. O jie atanešė jam skatiką. Ir tarė jiems Jezus: Keno yra šitas pavėlksas ir parašas? Tarė jie: Cieorians. Tuomet tarė jėms: Atiduokite tat cieoriui, kas yra cieorians, o Dievui kas yra Dievo.

„Endeku“ programos pritaikymas prie Suvalkų gubernijos gyvenimo.

(Tąsa.)

Bet, kaip teisingai paserģėjo „Glos ludu“, vienintėlis, rodosi, lenkų laikraštis, kuris turėjo drąsą papeikti nezmionišką ir nepatrijotišką beržininkiškių lenkų pasielgimą, — kad turi būti „glesnė priezastis“ tokių žodžiais neišreikšiamų liūdnų barnių tarp lenkų ir lietuvių. Ir taip yra. Kas pažįsta mūsų žmones, lenkus ir lietuvius, kas atmena, kaip dar neseniai šitos dvi tautos, brolystės ir ryšias surištos, nuo amžių gyveno sutikime ir meilėje, — tas turi gerai galvą palaužyti, įsėskodamas priezastį dabartiniams lenkų ir lietuvių kovos tarp savęs bažnyčioje ir nebažnyčioje.

Mano nuomone, tat Kaino kovai paraškų ir ginklus prirenģė rusų mokykla Lietuvoje ir rusų universitetų stipendijos, skiriamos studentams-lietuviams. Ugnelė — jau kas-kitas turėjo pridetī*) Tarnaudama daugiau

politikai, negū apšvietimui, toji mokykla padėjo Gurokoms ir Apuchtinams užkrėsti nesutikimu lenkų ir lietuvių prietikus. Prisiatinkdama prie taisyklės: „divide et impera“ („skirstyk ir valdyk“), valdžia palaikė pas lietuvius padubusio bočių idealų supratimą ir meilę prie jų ir atkreipė tai supratimą prieš lenkus. Bet šikol lietuviai girdejo nuo lenkų užtikrinimus broliškos meilės, apšvestos bendra šimtmetene nelaimė, ir šikol neturėjo jokių priezastų netikėti tiems užtikrinimams, šikol visokie kurtįjimai prie neapykantos negimdė didžiū pasekmų. Lietuviai mokinosi, augino savo tautiškią susipratimą, mokinosi tyrinėti savo istoriją, mylėti tėvų kalbą, bet su lenkais gyveno sutikime. Lenkai ir lietuviai po senovė drauge meldėsi ir giedojė vienoj bažnyčioj tai lietuviškai, tai vėl lenkiškai persimainydami ir bičiuliavosi tarp savęs be skirtumo. Bet šitai ant mūsų dangaus užtekojo laisvės saulė, truko žiemės nelaimės kevalas, pasidarė šilta ir malonu — atėjo laisvės pavasaris, nors ir nuolat pasitaiko skaudū pašal... Laisvės pavasariui pašildžius, sulėkė Lenkijon įvairūs užsieniu laukiniai paukščiai, gyvėdžiai ir ne-gyvėdžiai, kaip antai: pepešai, esdekai, pepepeikai, bundai, pedekai, endekai* ir visi jie pradėjo šalje savaip šeimyninkauti ir ikišiol vienai — kūnā, kiti-gi mūsų tautos siebė be pasigalėjimo ir persiprašymo draškū... Salies pramonės puolimas, badas, vargas ir užnušimai tarp darbininkų, kada broliš užmūša broli, laukainis ir žveršikas banditizmas** ir lenkų-lietuvių kova tarp savęs — štai vaisiai to šeimyninkavimo ir darbo dėl tėvynės labo (o kaipgi!). Teipog dėl lenkų tautos labo drauge su kitais paukščiais atskrido iš „wszechpolak“ lizdo ir „endekai“. Pastikėdami-gi rasti katalikų nai-viškumą, jie apsirėdė neišikomis programinėmis prieš-katalikiškėmis plunkanomis, vieton aiškiai, prieš-katalikiškų; maloningai jie pripažino Katalikų Bažnyčią tautiška įstaiga; užsikro-

— o lenkus; stipendijos tos yra skiriamos tik studentams-lietuviams iš anos pusės Nemuno — taigi dažnai atsitinka, kad anos pusės Nemuno studentas-lenkas, norėdamas gauti stipendiją, pasirodo universitetū valdžiai, esąs lietuvis, ir — gauda lietuvių stipendiją, nors su studentais-lietuviams jis neturi bendrų reikalų neturi. Vis-gi stipendijos prisidėjo prie sukurtystum lietuvių ir lenkų; vien jau jų paskyrimas lietuviams — davė lenkams progā šmeititi lietuvius, kaip valdžiai pateikūbūsi... Taigi, mūsų nuomone, lenkai turi kaltinti tik vien save: nes rusų valdžia gerai parodė, kad ji nemoka savo politikā Lietuvoje praveisti. (Red.)

*) Invarijos Lenkijos partijos: „Polska Partija Socjalistyczna“ (P. P. S.), „Polska Demokracja“ (S. D.), „Polska Partija Postepowa“ (P. P. P.), „Bund“ (žydų partija), „Postepowa Demokracija“ (P. D.) ir „Narodowa Demokracija“ (N. D.).
**) Banditas — žmogūdis-plešikias; nuo to paėjo žodis banditizmas, jo prasmė — suprantama. (Red.)

vė ant savų pečių maldingą priederme kontroliuoti dvasiškos valdžios politikā ir apskritai dvasiškiā (N. D. partijos progr. 1903 m., pusl. 7, 8, 9, skyr. 3); pripažino save Gudijos, Lietuvos ir Lenkijos šeimyninkais; apšaukė lenkų tautos interešā — vienintelė ir vyriausiąja doros ir politiškos vertės taisyklė (ten-pat, pusl. 8); pasisavino monopolū mylėti Tėvynę ir dagi absoliūtiškai valdyti tautā; savo šalininkus prisiakino pildyti savo programā ir, teip pasi-puose, pridenģė savo globos sparnais visā istoriškosios ir geografiškosios Lenkijos plotā (pusl. 8). Išpradžū išrodė, būk tai priprates ir meilys paukštis, teip gudrijā jie (endekai) mokoģe dabinties Tėvynės meilės plunksnelėmis; todėl daugelis negalėjo pažinti, kas tai yra per paukštis, bet atsiminus Kristaus žodžius, kad „iš vaisių jų pažįsite juos“, pažintā pagalios endekus — pamazėli-šen-ten kila protesto balsai prieš išgalėjusią šito paukšio globā ir jo savavaliavimą. Iš tos jo globos spriaudžiasi ir Suvalkų gubernijos lietuvių.

Ne nuo lenkų jie skiriāsi, bet nuo endekų, nes šitie pastariejie dabartinėje kovoje ant lenkų-lietuvių parubežiaus prikišo ugnelę prie parako ir užkrėdė gaisra brolių pastogėse. Astilko šitas kaip: prisilaikydama tiesybės ir meilės dėl abiejū tautū, dvasiškos valdžios surėdė bažnytinis lenkų-lietuvių prietikus ir visur buvo ramu ir gerai. Paimkime nors Liubavā; ten laike dvejū metų, įvedus jau lietuvių kalbā bažnyčioj, nebuvo jokių protestū ir riabušū; irgi nesipriešino lenkai ir Beržininkuose, kada seniau lietuviai bažnyčioje saviški giedojė ir meldėsi; dagi šiandien lenkų liaudis sutinka su lietuviams ten, kur dar nesėpjo endekai savo sėklā sėti; nes lenkų liaudis gerai atjaudā, kaip tai yra mielū melties savo tėvū kalbā, artymo-gi meilė ji yra pažinusi.

Kodėl-gi šiandien beveik vienu laiku kilo Beržininkuose, Kalvarijoj ir Liubavoj tarp brolių mūstytnės ir riaušės bažnyčioje? Nes vietinieje endekai, kaip „to krašto šeimyninkai“, pripažino diecezjališkos valdžios surėdymā už neteisingā ir priešingā lenkų tautos interešams! Ale tokiems dalykams sunkū tikėtī! Juk pamaldū laikymo būdas, jau kabā, laikas, tvarka — tai j visų grynai tikėjimo ir Bažnyčios dalykai ir visuomet priderģoj ir pridera Bažnyčiai, dvasiškosios valdžiai. Kokias tiesias turi endekai, kišdamiesi ir tą viską? Juk tas būtų — šventgalyškas pasikešinimas ant Katalikų Bažnyčios teisiū, pasikešinimas ant tikėjimo laisvės, tas būtu sąžinės ir žmoniū persitikirimo trianjū! Teip be abejojimo būtu, bet teip protauti gal tiklatai neprastojės tikėjimo katalikas, kuris išpažįsta Dievo teises ir tas teises, kurias paprastai turi Bažnyčią; teip gal protauti katalikas, kurio žingsniūs

privatiškame ir visuomeniškame gyvenime veda dora, paremta ant katalikiškų taisykliū. Tečiau dėl „endekū“ vis tai pasenģėjusio užagareiviū taisyklės, ką sakau, tos taisyklės yra dagi priešingos lenkų tautos interešams. Ir todėl „endekai“, kaip turintieje monopolū Tėvynę mylėti, „pripažindami Rymo-Katalikų Bažnyčią tautiška įstaiga“, dėl lenkų tautos labo maloniūgi nutarė „įvesti ant visados visuomenės kontrole bažnytinės valdžios politikos ir užlaikymo dvasiškosios, kaip piliečių, — tai visuomenės kontrolei priklausios tautiškosios istaigos“ (N. D. partijos programos 1903 m., skyr. 3, 8, 9, pusl. 7).

Kun. d ras VI. Namiotko. („V. Z.“)

Isz Lietuvos Santikin

VISUOTINIS „ŽIBURIO“ SUSIRINKIMAS

Gerbiamoji „Zvaigždės“ redakcija prašo rašinėti iš Lietuvos žinias.

Bet rašyk tu čia, žmogus... Štai tave šaukia „Ziburio“ valdybos posėdī, apkalbėjimū įvairiū, abelnū draugijos reikalū. Tai vėl posėdis apie atidarymā pradinių mokyklū; tai vakarinių paraugiams kursū; tai atidarymas mergaičių progimnazijos; tai reikalai skaittyklū, knygnygo, pavargėjų prieglaudos, tai vėl posėdis teatralinio komiteto, repeticijos (bandymai), rengimas teatro ir tt. ir tt.

Ir teip visados... Tai, na, gi rašyk tu čia, žmogus...

Tešias štie, tai tik „garbingi“ visuomenės darbai... Ugi kur kova už kasdieninį duonos kąšniū rublį? Kaip matote, malonus skaittytojai, tie istaigū „Ziburys“ pašime centre (Marjampolėje) turi o savo skyriū (filijū) jau skaito i 45.

Tai tiek reikalū gūla ant pečių keliū asmenū (asabū), ir tai visai ne jokiū „kapitalistū“, „dykdanučių“, bet paprastū darbo žmoniū.

Prie „Ziburio“ valdybos prigūli: 3 kunigai, 2 amatninkū ir 1 mokytojas. Pats tos draugijos jūrmūninkas (kun. Gustaitis) yra prefektū vyrū gimnazijos (8 kl.) ir moterū gimn. (7 kl.). Dabar da turės būti direktoriū Lietuvosiškosios (4 kl.) mergaičių progimnazijos, li-gi kolaiķ neatsiųs kito prefekto (kandidatū yra kun. J. Staugaitis), i vietā dimisi-jon pasidavusioj kun. Miknevičias.

Kiti 2 kunigū, prigūliūčių valdybon, yra vikarais; parapijā turi apie 10 tikštantūčių sieiū, o išvisio teturi tik 3 kunigū. Apie šiu laikūčių amatninkus ir mokytojus nėra ką nė kalbėti. Visi gerai žino, koks jų gali būti mediagizacinis stovis.

Todėl, lai visuomenė nesistebē, jei tokiose sąlygose veiksima draugija nepadares „stebūklū“. Žmonės virš pajūgū nieko sutverti nebegali.

Nekarta, kaip ir rodos ne-tyciomis — ir skundās iš li-

pu išsprūsta, kad mūsų visuomenė tokia akmeninė, šalta, kieta... Savo literatams ir talentams duoda „badū dvesti“, nors tie nekarta jau per laikraščius šauktās pabelbos, o veikėjams tiek sukrauja darbo (ant jų pečių) kad pastariejie negali nė išsiesti ir linksta prie grābo...

Pati-gi „prašioji“ visuomenė vis nerangi, susnūdūsi, girta...

Nors šonus diegliai ramsto, krūtinė skauda... bet rašau...

12-tą Rugsėjo dienā atsiliko visuotinis, pusemetinis „Ziburio“ draugijos susirinkimas. Prasidėjo, kaip visuomenė, nuo paprastū formališkū. Smulkmenū nerašysiu, nes pilnas protokolā bus augsintas laikraščiuose. Atstovai buvo tik nuo 23 skyriū. Tarp svečių buvo šie: p. Bulotas (buvęs Dūmos atstovas), p. Totoraitis (agronomas), klebonas Matulaitis (iš Londono) ir kun. Bartuška (iš Sveicarijos). Išviso apie 100 žmoniū.

Pirmiausiai buvo nusūstata Seinu kun. administratoriū telegramas, išreikšiantis draugijos paklūsumo jausmus. Atsakymo, pežinia kodėl, negauta.

Toliaus kalbėta apie „Ziburio“ veikimū praplatinimą. Nutarta įsteigti „propagandos komitetus“, kurie užsimtū agituoti draugijos naudai.

Rasta reikalingū praplatinti ir pačius istatus.

Tam tikslui išrinkta komisija iš 5 asmenū (asabū).

Išduota nekuriū skyriū ir centro veikimo skaita. Nutarta ūkiškai sindikata „Zagre“ rūpintis suvienyti — valdiškai — su „Ziburiu“.

„Ziburiečiai“ apsiima agituoti „Zagrės“ naudai, užtat „Zagrė“ mokės labdaris-kiams „Zib.“ reikalams dėšimtā nuosimti savo grynū pelno.

Išduota atskaity iš mergaičių progimnazijos padarytū išlaidū ir padaryta sumata šioms mokslo metams. Tai mokykla sudėtū auklų yra 1184 rub. 44 k. Iš tū pinigū šioms metams reikēs pridetī maž-daug apie 4000 rub., likusieji pinigai bus tolimiesiam laikui. (Apie mīnėtajā mergaičių mokyklā parašysiu skyrium kiek vėliaus).

Idomiasia tame susirinkime — tai buvo „darbininkū klausimas“. „Ziburys“ jau nuo pernal metų buvo pradėjęs apie darbininkus galvoti. Kunigai: Vallokaitis ir Staugaitis jau buvo parašė ir istatū projektus ir padavė centro valdybā galutinai apdirbti. Vienok šioji pamačius, jogei persunkas dalykas bus sykiu įsteigti ir ūkiškajā ir darbininkū draugijas.

Tai-gi dar, kuomet „Zagre“ jau gali pradėti savo veikimā — darbininkū klausimas buvo įvestas i dienos programā. Pirmiausiai tme dalyke duotas balsas kun. J. Grajauskui, po jo skaitė savo referatā A. Staugaitis, toliaus kalbėjo kun. Draugelis, kun. Staugaitis ir k. Visi kalbėtojai pririndino

būtina reikalingumą darbininkū organizacijoms.

Todėl išdirbinui istatū išrinkta komisija: kun. Grajauskas, p. Rimarkevičius (dvarininkas), A. Staugaitis (amatninkas) ir Civinskas (ūkininkas).

Ir rodos jau viskas buvo gerai. Bet kun. Grajauskas sumanė atsiskyrti nuo to komisijos, kadangi jon pakliuvo dvarininkas-lenkas, tai-gi darbininkai neturėsią prietūs komisijos užsitikė jimo.

Kun. Grajauskui viešai atsisakius ir išreikškus priezastis atsiskyrimo — atsakė ir p. Rimarkevičius, o paskui ir kiti. Tokiu būdu nutarta rinkti kitā komisijā. Statosi nauji kandidatai, bet ir iš tū daugumas atsaisko. Pradėta neva balsuoti, tešias ėmė daryties betvarė. Sulaukymū betvarės pirmūninkas pertraukė posėdī 5-mas minutoms.

Po pertraukos — suderintū miū suirutės — pirm. siūlo pavesti „Ziburio“ įsteigėjū, kun. Staugaitiū, išdirbinā istatū. Susirinkimas sutiko.

Cia suardytojas tos komisijos parodė stovikā parlamentariškū išsilavinimū ir keistā savo nuomone apie darbininkus.

Dvarininkas, girdi, prigulėdamas prie parašymo istatū, nubaidytū nuo užmanyto tos draugijos darbininkus, kadangi jie (darbin.) laikā dvarininkus didžiausiais savo priešais.

Tokiā nuomone vadinu keista. Tada „išeitū, jogei darbininkai niekuomet neprimtū jokio valdžios, kaip po baisiausio savo priešo, įstatymo, išleisto jųjū (darbin.) būdai.

Mano nuomone, kad ir kasžin kas išdavinētū įstatymus, ar tvirtū draugijas, darbininkai visuomet priims, jei tiklatai matys tame savo ypaticiā naudā. Darbininkas nespaus ugnimī nė ant vieno, by tik persitikiris, kad eina prie jojo su pasigūventimu, su atvira širdimi, be šešelio veidmainybės. Todėl, ta komisija ir buvo labai išmintingai parinkta, nes iš visū luomū: kunigas, dvarininkas, ūkininkas ir amatninkas.

Užtat, kad ir social-demokratū kursto ugnie karę tarp luomū, tai čia gera progā buvo darbininkams praktikoje parodyti, jogei jau šiandien yra tarp įvairiū luomū daugelis žmoniū, kuriems tikrai rūpi nuskriaustųjų likimas.

Krikščioniš-demokratat kodvomis už pagerinimā žmonijos būvio, drange naikina ir autogonizma (neapykantā vienū prieš kitus).

Abelnai imant pas mus visur didė stoka visuomeniškai išsilavinusių žmoniū. Ir nestebėtina! Ligi šiol laik viskas buvo prislėgta šiaurės meškino būtrokatiškā letena, tat žybtelėjus laisvei, šokta prie darbo vietiški be prisiruošimo. Ne turime šiandien nė kam pamokyti. Lenkai daugelje atsikytimū ima pavyzdžius iš Prūsū, arba Austrijos Lenkijos, kurie yra toliau nužengę. O mes ir to neturi-

me. Mūsų Prūsiniai lietuviai yra dar ir už mus tamsesni. Dar jie ir tautiškojo prabudimo beveik neparodė. Laikraščiuose visai mažai žinių apie Prūsų Lietuvą.

Amerikos lietuviai, teisybe, mediagiškiai geriau stovi už mus, bet tečiaus užmarfio broliai nesirūpina mums parodyti kelio, kuriuo mi galėtume praeiti vargu be gales tėvynėje dėl stokos skatiko. Atpeno liūdni obalsiai pasiekia mūsų širdi, juog Amerikoje, toje palaiminto dorio šalyje, viešpautau tarp lietuvių dar didesni vaidai, partvyškumai net tarp pačių inteligentų, nei mūsų vargingoje tėvynėje.

Tat kas pasilieka mums daryti?... Reikia mums laivinti kuodaugiamis krikščioniškųjų veikėjų, ant visuomenės dirvos.

Geistina būta, kad mūsų dvasiškose seminaruose ugdomi būta pastatyta visuomeniškas ir socijologiškas mokslas. Jau apšvietose šalyse tas nuo seniau praktikuojama. Todėl tenai (Belgijoj, Olandijoj, Vokietijoj, pietų Slovenijoj) krikščionis toli yra nužengė, nes kunigai, pabaigę seminarijas, jau esti šviiesiais, praktiškais veikėjais.

Pas mus negana ką krikščionims reikia kariauti prieš visokios rūšies laisvamanių partijas, bet ir tarp jų pačių krikščionių nėra vienybės, o nēr vienybės užtat, kad kiekvienas žituri į viską nemokališkai, ne iš prityrimo, bet pagal savo proto ir ypatiškos fantazijos (vaidintuvės).

Patįs katalikai dalinasi į dvi partij: pirmieji ir konservatyvi.

Teip dalykams stovint, turime patėmyti- tū liūdna fakta, kad ir tarp katalikų — sviiesiškųjų labiaus apskaitėsiu ir tarp dvasiškijos vis darosi didesnė spraga, persiskyrimas. O jau apie aiškūs liberalus nėra ką ne kalbėti!

Taigi mano nuomone, idant išvengti to pavojaus nubaidymo, nustatymo nūo krikščionybės ir tos mažos saujalės apšvietesniųjų sviiesiškųjų katalikų, privaletum vardin labo tėvynės ta klausima krikščioniškuose savo laikraščiuose rintai, šaltai apasverti, o apasvartę išršti.

Arba, gal geriaus būtu katalikų susivaziavimą suaukus Kaune (ar kur kitur) kaip padarė šiais metais lenkai. Sukvietė Varšavon katalikų-rašėjų susivaziavima ir daug dalykų išaiškino jame.

Siuom kreipiuisi ir garšūji mūsų socijologą ger. Patrimpą ir i kitus mokslo vyrus: Prabilkite, Malonūs Tautiečiai, per patį „Zvaigždę“, kuri pas mus plačiai skaitoma ir per kitus laikraščius, tame teip svarbiame klausime!

Skausmas.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. „Saulė“ ir „Oswiata“. Ir lietuvių draugija „Saulė“ ir lenkų „Oswiata“ (Apšvietimas) įsteigtos šviiesos platiniui tarp žmonių, neišskiriant tikėjimo, tai yra, kad netikėti katalikams, bet ir liuteriams, kalvinams ir kitiems. Lietuviškąjį Kauno draugija „Saulė“ iš tos priezasties, kad neketino būti vien katalikiška, J. M. Zemaičiu vyskupo Micciolovo Palūoniuo liko uždrausta, išleistu 4 Vasario 1907 metų laišku.

Priešingai lenkiškąjį draugija „Oswiata“, įsteigta Vilniuje, nors atšuntame savo istatų paragrafe ir skelbia, kad: „Draugijos nariais gali būti pilnių metų ypatos, be lyties, luomo ir tikėjimo skirtumo“, yra nuo vyskupo leisti. Toji draugija „Oswiata“, pasiremdama ant to, kad yra visų tikėjimų lenkams, nei leidžia į savo mokyklas katalikų kunigų, nes, sakys, kad tose mokyklose nėra vien katalikai.

O vienok toji „Oswiata“ netikėti kad nekūo dvasiškos valdžios uždrausta, bet dar remia ją ir Vilniaus vyskupas, ir Vilniaus ir Zemaičiu vyskupijų lenkai kunigai. Ta „Oswiata“ remia ir pralotas Skirmuntas, Rymė gyvenantis, ir jo brolis Lietuvos dvarponis ir kiti ponai. Keista ir nesuprantama... „S.“

ERZVILKAS (Kauno g. Ras. ap.). Nuo valsčiaus ir pavieto rinkėjus išrinkti: Jonas Striaukas, iš Cepaičių, ir Juozas Norkus, iš Butkaičių sodžiaus seniūnas.

MOSEDIS (Raseinių ap., Kauno g.). Išrinkti šie igaliojiniai ir apskrieio rinkimus: viršaitis S. Kalrys, iš Burių sodžiaus seniūnas, A. Kidika iš Jundulų sodž. ir Mosėdžio klebonas kun. Venckus.

Daugelyje valsčių rinkimai neįvyko, dėlto kad nesuvažiuo reikalaujamas rinkikų skaičius.

GIRDISKE (Raseinių aps., Kauno g.). Šis Lietuvos kamputis, galima sakyti, beveik užmirštas. Žmonės tamsiausiai ir girtuokliai. Tečiaus pastarais metais, aštu vietinio klebono darbuotui, visi kaimai beveik išiskirstė į viensėdžius ir iesteigė knygyną. Taigi Girdiskės „tamsuoliai“ pažangoje aplenkė ir šviiesiausių parapijų ūkininkus.

IS ZEMAICIU VYSKUPIJOS, Kričinio bažnyčios kamenditoris, kun. Jon. Steikūnas perkeltas kamenditoriumi prie Naujosios Zagarės bažnyčios. Naujosios Zagarės kamenditoris kun. Adolpas Bielskis — kamenditorium prie Laukuvos bažnyčios.

Pasimirė a. a. Klovaivni klebonas, kun. Adolpas Neverdauskas. „N. S.“

BIRZAI (Panev. ap., Kauno g.). Sitejo apeliunkėje žmonės perdaug apsieidę ir nieko viršaus nemoka nusi-

tverti, ir padus pasipūsčius dumti i Ameriką. Vienok sviेतelio čia niekada nestokuoja. Ir lietuvių vietą tuojaus ateina iš Kurzemes (Kurlandijos) sumanesni latviai ir užsiima amatnikyste arba įsitaiso kokią krautuvę su latviška kiskaba. Latviai ateiviai neužiuduoda sau darbo pramokti kiek lietuvių kalbos, iš kurių prakašto skania duonutę valgyti, ir nē ant iškabų nenaudoja lietuvių kalbos; jie gerai žino, kad krauzas lietuvių jėgės i jōjo krautuvę stengisies latviškai susikalbėti. Birzai pastarais laikais išrodo itenu vienų latvių miestas.

VILNIUS. „Vilniaus Žinių“ vedimą p. Petras Vileišis perdavė savo broliui Jonui Vileišiui, advokatui. Kuktos spaustuveje neseniai buvo krata. Paimta kai kurie lietuvių kalboje rankraščiai ir spaūdiniai, patįgi Kukta paimta i gubernijos kalėjima. „L. U.“

LIUDVINAVE (Suvalkų g.) buvo igaliojinū nuo mažamųjų rinkimai. Tapo išrinktas antrosios Dūmos atstovas A. Bulota ir miestelėnas N. Oleinikas. Iš 189 rinkėjų suvažiuo tik 96.

Apskritai imant, žmonės labai nerangiai einą rinkimus ir net kalba apie juos nenoriai. Sako, dvejas atstovus jau rinkome, netikto, tai kur mes geresnius gausime? Mūsų gerl, sako, ir šitie, kad nieko neišėjo, tai kam da čia laiką bereikalo gaisinti, geriau eiti rugių sētū, ar nuo lauko valytū, kas da nenusivale, ypač kaip dabar užstojo gražios dienos. „L. U.“

SKUODE (Kauno g.) suminta plėšikų kuopa, žinoma apeliunkėje po vardu „Giltinė“. Žmoneliai apie tai dargirdę lengviau atsiduso.

TALAKIU kaime (Seinų ap., Suvalkų g.) perkeltas trenkė i vieno ūkininko griūčią ir ten viena moteriškė ant vietos užmušė, kitai giti tik kojas apdegino. Griūčios neuždegė, bet kamarioje išmetė mėšą iš kubilo ir sudraske indauja. „L. U.“

VILNIUJE pradėjo išieinėti naujas lietuvių laikraštis „Viltis“, skiriamas visuomenės, literatūros ir politiko reikalams. Išaina duosyk per savaitę. Kaina užsieniuse metams 7 rubliai, pusmečiui 4 rub. Redaktorius ir leidėjas A. Smetona, gei kun. Tumas.

SAKIAI (Suv. g.). Apie mus šitie metai prasti. Kviečiai ir dobilai išsalo. Avizos ir abelnai vasarajos šlapias susigabeno. Bulvės nuo lytų daugybės apsigėrė. Linai neprinokę raujasi. Javai gilnuoja, bet neturime ant pardavimo. Taigi ir gyvenk žmogus ūkininkas.

GIRDISKIS (Kauno g.). Pas mus vasara labai lietinga; nēr beveik tokios dienos, kad nelytų. Senų daug neuvėžta. Rugiai rikės sudygo, vasarą gi kiti tiesiog i tvartą turės verst. Bulvės

ango gražiai, bet nuo daugybės vandens išnyko. B-džiū Jonelis.

PAEZERIAI (Vilkaviškio aps., Suvalkų gub.). Šių metų Rugsėjo 16 diena, pirminkunkajant apskrieio komisoriui, buvo čia mažamųjų igaliojinū rinkimai i pavietinį susivaziavimą. Bet dėl nepilno valstiečių susirinkimo, rinkimai neįvyko; išvyso susirinko vos 166 ypatos; o pilnam susirinkimui būtina reikia 184 ypatų. Priezastis tam nepribuvimui, nekurie aiškina, kilusi iš šaltytų, kurie būk ne visus suraginę.

Susirinkusiejei valstiečiai padavė prašymą i pavieto viršininką, kad leistų kitą kartą jiems padaryti rinkimus, bet nežinia, ar tas įvyks. A. Kalinys.

SEINAI (Suv. g.). Naujas rektorius, kun. Blaževyčius, įvedė labai daug reformų seminarijoje. Mokslo metų jau šėsi. Investa šviežiai filozofijos kursuose: Scientiae naturales, geografia, katechismus, Teologijos kursuose: Patrologia, theologia pastoralis, Cathecetia ir Pedagogika trečiam ir ketvirtam kursui. Seštajam kurse kalbų jokių neįsguldo. Higieną viena kartą i savaitę išguldo vietinis gydymojo. Kaziuks.

Amerikos Naujienos

22 prigrėdė.

Detroit, Mich., 12 Spalių. Pietryčios vakare ezere Superior nugrimzo laivas „Cypress“, nunešdamas su savim 22 žmonių gyvasčius. Iš visų ant laivo buvusiujų tiktal vienas ištrūko gyvas: jis prisirišęs prie plaukimo juostos tapo vilnių išmestas ant kranto, bet jau teip nevargintas, kad vargu atsigaus. Jis nepajėgė arčiaus papasakoti apie nelaimę, vienok sprendžiama, kad smarki vėtra, kuri tame laike siautė, sudaužė laivą. Lavonus keliū kitų laivininkų vilnys teipgi išmetė. „Cypress“ buvo naujai pabudavotas tavorinis laivas ir prigulejo Lackawanna Transportation kompanijai Cleveland'e.

Ugnis laive.

New York, 10 Spalių. Baisų pavojų perkentėjo pasaziariai Austrijos laivo „Giulia“, atvažiavusio čionai iš Triesto. Ryte 3 d. Spalių, laivui esant 700 mylių atstumu nuo Azore salų, laivo viduryje patėmjo ugnį. Ugnis turbūt jau per ilgėsi laiką nepatėmyta ten gruzdėjo, nes kada atvėrė lubų dangtį, išsiveržė tirsti dūmai. Pasaziarius apėmė baisi išgastis, ypačiai kada patėmjo, juog visas laivo viduryje dega ir nėra vilnys išsigelbėti; vienį parpuolė maldėsi, kiti rėkė, kiti taisėsi plaukimo gelbėties. Tame tarpe siautė smarki vėtra, kuri daug užkenkė gesinantiems

laivininkams. Gelbėjimo laivai tapo nuleisti ir vandens bei maisto i juos sukrauta, nes didesnė dalis laivininkų ir pasaziarių reikalavo laivą apiešti ir luotais išsigelbėti. Antgalo teip i pietų vanduo, be perstojimo pumpuojamas per praplėstas rūtų skylės, apveikė ugnį ir laivas buvo išgelbėtas. Laivui i New Yorką pribuvus, dangelis jo 763 pasaziarių dar nebuvo atsigaivę nuo perkentėto išgastis.

4 žuvo per eksploziją.

New York, 10 Spalių. Pamaryje Raritan Bay, netoli nuo Keyport, N. J., 4 žmonės žuvo per eksploziją, atsitikusią juų laive; tris kiti išsigelbėjo plaukdami, nors ir skaudžiai apdėgė ir sužeisti. Laivas buvo varomas gazoline mašina ir eksploziją pasidarė per nupuoliną degančią brežuko i išvarvėjusią gazoliną.

Aukos Pittsburgo miglos.

Pittsburg, Pa., 9 Spalių. Per visą vasarą Pittsburgoje nebuvo tokios tamsios dienos, kaip ši Sereda, nors lauke miesto saulė skaisėjai spindėjo. Keturi žmonės tapo suvažinėti ant gelezinkelio, o daugelis teip jau sužeisti iš priezasties tirstos miglos ir dūmų Pittsburgo & Lake Erie gelezinkelis suvalė 35 metų žmogų; ant Pennsylvanijos gelezinkelio East Pittsburge pakliuvo po trūkio ratalis 65 metų žmogus, einantis darban, o ties Aliquippa Pittsburgo & Lake Erie gelezinkelis suvažinėjo dvi nežinomas ypatas.

Eksplozija geleziniėje.

Butler, Pa., 6 Spalių. Baisi eksplozija Standard Steel kompanijos liejnyčioje užmušė ant vietos 4 darbininkus, o 30 sužeidė, nekurios iš jų teip sunkiai, juog vargu pasveiks. Plyšo ten katilas turintis savyje 5.000 svarų geležies, gatavai ištripytos liejiniai.

Milžiniškas meteoras.

Rose, New Mexico, 12 Spalių. Apie 80 mylių atstumu nuo šito miesto aplinkinius gyvenčiuosius baises išguzdino nupuolinis milžiniškis meteoras (meteor atskala). Trenksmas, pasidarėjis per meteorą puolima, buvo toks baises, kad daugelis namų sūtbavosi lyg žemės drėbėjime. Žmonės, ta stebuklą mačiusieje, pasakoją, kad meteoras per ilgoką valandę lėkė padangėmis, išrodydamas lyg mažos triobos didumo, su ilga mėlynų dūmų uodega. Staiga i visas puses išžiro balti dūmai arba gazai ir sekantėje akymirkoje gridėjos baises trenksmas, toli smarkesnis už perkūno griausmą; žmonės tapo parblokti ir žemė sudrebėjo. Daugelis manė, kad jau priėjo pasaulės pabaiga ir dar ilgai po trenksmū buvo išgasties apimti. Oras visoje apeliunkėje prispindė degančios sulfuro kvapu. Ties nekuria vieta vėliau rado dalį nupuolinio meteoro. Garai kilanti iš tos vietos lengvai davė ją surasti. Dalis toji kokio tono sunkumo ir gilokai ismukusi i žemę, bet dar teip karšta, kad negali

ma buvo prieiti arčiaus ištyrinėti, kokia ten medžiaga.

Per Atlantiką i 4 dienas.

New York, 11 Spalių. Cunard'o linijos naujas, didžiausias pasaulėje laivas „Lusitania“, kurs Pėtryčios rūtų antru kartu pribuvo i New Yorką, prikelia viso pasaulio pastebėjimą greitumu savo kelionės. Laivas šią antrą kelionę atliko dar trumpesniame laike, negu pirmąją, beje i 4 dienas, 19 valandų ir 52 minutes. Tokiame trumpame laike išiešiol dar joks laivas nepervažiuo Atlantiką. Už jōs greičiausia kelionę atliko syki laivas „Lucania“, pervažiuodamas Atlantiką i 5 dienas, 7 valandas ir 23 minutes. Laivas „Deutschland“ teipgi syki pervažiuo i New Yorko i Plymouth'ą (Anglijoj), 3082 mylias, i 5 dienas, 11 valandų ir 5 minutes.

„Lusitanijos“ inžinieriai tvirtina, kad vėliau, laivo masinoms gerai išdirbus, laivas dar greičiau važiuosiu ir tada reguliariškai atlieksias savo keliones i 4 dienas ir 12 valandų. Tokis greitas važiavimas vienok brangiai atsieina laivo savininkams. Bėbėgant, laivas sukūreno kasdien po 950 iki 1.000 tonų anglies; 360 kuro kėntas be perstojimo, apkeizdami, kūreno milžiniškuosius laivo katilus. Anglis vartojama yra geriausia, idant išduotu kuodidžiausią kėntą. Išviso, apskaitoma, kad tokia greita kelionė kaštuoja iki 10.000 dol. daugiau, nei paprastu greitumu važiuojant. Pasaziariai bet giria, kad važiavimas tuom laivu esąs kuosmagiausias; virpėjimo suvis nepatėmjo ir pertai paprastu jūrligė nedaug tevargino.

Naujų kanalų.

Indianapolis, Ind., 9 Spalių. Prezidentui Rooseveltui perėta savaitę pervažiuojant per vakarines valstijas, mieste Memphis susirinko 17 valstijų gubernatoriai ir daugybė kitų angštų valdžios urėdinkū aptarimū budavojimo visokių kanalų palengvinimū žemės vaizbai; gelezinkeliai, sako, per brangiai atsieina tavorų gabenimui, o iškasus kanalus visas kraštus pakiltų. Nutarta kongreso prašyti, kad pavelytų pinigų budavojimū kanalo, sujungiančio Didžiauosius Ezerus su Mexico's Gulf'u, per Des Plaines, Illinois ir Mississippi upes.

Nuostoliai per trūkų nelaimes.

Philadelphia, Pa., 12 Spalių. Philadelphia Rapid Transit (strytkarių) kompanija apgarsino, kad per metus išmokoje \$1.217.588 už sužeistus pasaziarius, tai yra po 7 dol. iš kiekvieno šimto įplaukusiu pinigū. Kompanija pertai metų gale neturėjo jokio pelno, tiktal nuostolio \$364.000. Reiks jai išrasti būdą, kaip apseiti be pasaziarių sužeidimo. Pennsylvanijos gelezinkelio kompanija apgarsino, kad išmokoje 150 tūkstančių dol. už 57 žmones, užmuštus pernai ties Atlantic City, vagonū nupuolus nuo tilto i

Paklydeliai.

Parašė J. Gerulis.

(Taša.)

Kuomet aš imu galvoti sau vienas, iš kur atsirado vis tai, ką aš regiu: žemė, dangus, šviesa ir kiti daiktai, kas juos padarė, nejuo-gi jie patys pasidarė, galutinai palieku prie tos nuomonės, juog kas-noris turėjo juos padaryti. Iš nieko niekas-gi nepasidarė. Be sėklos niekas nedegsta, be ugnies nedega, be debesio nelyja, trumpai tarus, be priežasties niekas nestojas. Taigi, ir pasaulis be priežasties neatirsdavo. Ta priežastis tai ir yra Dievas, kurs viską sutvėrė, viską puikiausiai sutvėrė. Gerai sako gudrus Salomonas: Iš didelio pažibų ir sutvėrimo, yra galima aiškiai pažinti tu daktų Sutvėrtoją. (Sap. XIII, 5.) Sakyti, kad pasaulis pats pasidarė, be Dievo, yra tai bepročio kalba. Reikia tik uoliai prisizūrėti visiems daiktams augstai ir žemai ir nemoros prisieiti sakti, juog be Augščiausio Inkėrojo negalėjo tai stotis. Štai, pažvelgk į pievas, kiek ten skastybės! Kiek ten žolių ir žolelių, kiek žiedų ir žiedelių, kiek spalvų (varsvų) ir spalvelių! Nėjoks marorius tep nešmalavos, kaip jos ten kad žydi. Ugi kvapas! Turtingiausioje kvepalų krautuovėje nerasi jų tiekai. Atkreipk akį į javus! Tai skalsi duona, kuri peni tikstančius, milijonus žmonių. Eik pigrią, kiek ten medžių visokių rūšies. Jie stovi neregėkiami, vienai yra skriami kurui, kiti medžiagai, o visi žmogaus naudai. Suskaičyk upes ir upelius, pavermes ir ežerus, išaukok jūras-mares, kiek tenal talpinas vandens. Ir vėl neregėkiami, ir vėl žmogaus naudai. O kamė žvėris, kamė paukštis, kamė žuvis, kamė kirmėlės ir visokie vabalai! Kiekvienas turi savo tikslą, kiekvienas gyvena, nepragašai. Nei kaifra jų sudėgina, nei šaltis sušaldo. Kiek čia krutėjimo, kiek čia vikrumo, kiek gyvybės tose dviejsie karalystėse! Plepėti, juog vis tai pasidarė be Dievo, reikia pirmą išdukti, sveiką galva negalima tep sakti.

Atversk akis augštin ir apsidairyk, kas ten yra. Tau tikros, Skaitytuoju, išėiti žiemose giedroje naktįje laukan? Tu regėjai, kaip blizga augstai nesuskaitomi būriai žvaigždžių, lyg sagelių galvytės. Tai pasauliai šimtais kartų didesni už mūsų žemę. Kas žino, rasi ir tenai žmonės gyvena? Instabu, juog nė viena žvaigždė nestovi ant vietos, visos sukas aplink save ir bega aplink save. Vienok niekados nesusičiuodu, niekados neužkertu kelia kita kitai. Astronomai žiūri per stiklus į tuos stebuklus ir šaukia: 'Didis yra Dievas pasaulio Inkėrojas! Astronomo-gi nebūvo nė vieno bedievoj, nes tas mokslas priveda prie Dievo.'

O parėd! O sutartis visur, visame ir dalyse! Kiekvienas daiktas nerias su kitu; žemė, dangus, visokie galvalai ir metu atgaminos, tarnauja tiems kitiems. Žemės skritulys stovi tamtikrame tolime nuo saulės. Jei stovėtų arčiau, sutirtų nuo kaitros, jei stovėtų toliau, sušaltu nuo speigo. Mėnulis dides tarpu žemės ir saulės sau pasikirtų keliu. Jei pakryptų žemyn, nukristų ant mūsų galvos ir viską sutrintų dulkesna. Jei pasinėstų augštin, saulė ji pritrauktų prie savės ir pavestų į gaza. Toks dangaus begiliu akuratumas užsiilako, anto mokslo, Lygsvaros (Gravitacijos) įstatymais. O kas yra ta Lygsvara, kuri niekuomet nesuklysta ir niekuomet nesugašta, kas ją sukėlė ir pastūmė, tepasiko mums bedievia, kad žino! Mes tiek žinome, kad ji pati negalėjo pradėti judintis, ją turėjo pajudinti kas kitas, ir Tas Kaskitas tai ir yra Dievas.

Paimkime žmogaus kūną, perskroškime jį ir padabokime, kas ten yra jo viduriuose. Nėjokie dirbtuvėje nerasi tiek prietaisų, kiek čia. Dirksnių dirksiniai, gyslių gyslos, raumenų raumenynai, pleksnių pieksnės, užkampni užkampiai, takų takai, širdies pašampai, kraujo keliai ir Dievas žino, kas dar daugiau. Tuotaru bereikalą nieko nėra, kas vien yra. Žmogaus kūnas tai sutvėrimo vainikas! Ir vis tai pagal bedievio nuomonės būtų susipynę pati nuo savės! Gana su bedieviu bekalbėti, geriau tylėti.

Garbus daktaras, Galijenas, gyvenęs II amžiuje Kristui gimus, šaukia išsienėjęs velioni: „Tu, Kurs mums sutvėrei, garbinu Tave.“

Kanakas paklausė viensyk! Aprikos tiruliu arabo (murino), nuo ko jis pažįsta, juog yra Dievas? Arabas atsakė:

— Ugi nuo pedų.

— Nuo kokiu pedų?

— Kas yra šėję per smiltyną: arklia, lūtas, paukštis, ar kas kitas, pigai pasakyt. Teipso regint visame pasaulyje pėdas Augščiausio Išminties, Visagalybės, nesunku išpėti, juog čia Dievo eita.

Indomu tai, kad augsto mokslo vyrai

nebuvo bedieviais. Nekaišiosiu čionai Popiežių, vyskupų, pralotų, Bažnyčios mokytojų — šie neturi vertės bedievio akyse — ale paminišus tikrai svietiškus žmones, kurie tvirtai tikėjo į Dievą. Tokie buvo: metafizikai: Bakonas, Kartezijus, Mallebransas, Leibnicias. Matematikai: Paskalis, Bernulis, Euleris. Astronomai: Kopernikas, Galilėjus, Kepleris. Fizikai: Baily, Newtonas. Naturalistai: Linėjus, Reomirnas, Bonnetas. Daktarai: Hofmanas, Halleris, Juristai: Bakonas, Domatas, Monteskis (Montesquieu).

Kas dar yra keista, kad bedieviai kone visi atsivėrė prie Dievo priems mirsiant. Teip antai Laplasas, buvęs kituomet netikindis, apsigėrus pakviėtė kuniga, priėmė komunią, paskutinę patapų ir mirė 6 dienoje Gegužės, 1827 m. kaipo tikras krikščionis. O kiek tuoju buvo, kiek šiandien jų yra, kurie galis ginčyje Dievą, kas juos visus suskaičys!

3. SIELA.

(Dūša.)

Visipirma reikia paaiškinti, juog žodis dūša nėra lietuviškas. Jis — kaip ir daug kitų — išbrukė mūsų kalbon bene drauge su krikščionyste XIV amžiuje. Lietuvių turi dūšai du vardai. Kuolaik žmogus tebegyvena, jo dūša vadinamas 'Siel'. Iš čia išėina daktavardis 'Sielvarta'. Kuomet nemiršta, ta pati dūša vadinama 'Vė'. Siandien dar yra sakoma 'Vėlių vakaras', t. y. vakaras Uždušinės. Bet kad žodis dūša yra žmonėms labiau žinomas, tat aš ją čia tevatostu.

Žmogus nėra gryna dvasia, kaip tai kad yra Aniolai. Žmogus turi du daktus: dvasią ir materiją. Ta dvasia tai ir yra dūša, o ta materija yra kūnas. Dūša yra esybė protinga, patalpinta kūne, kūnas jai tarnauja lyg, saktumet, bernas savo gapadinel.

Aplenk Apreikšima, nepigiai nrodutume dūšai esant. Tas dalykas yra gan keblus ir augstam mokslui ne iš visų šalių prieinamas. Dūšios nerias nei skrodikas (anatomas) savo peiluku, nei fiziologas savo gabumu. Dvasia, mat, nepasiduoda mėsinėti niekam. Dėlto, tai bedieviai ir ginčija tą teisybę. Jie sako, ko akis neragi, ko pirštai nepalėčia, tai to nėra.

Čia regimai yra pastatyta žmogaus pulykybė siena ir yra pasakytą: viską išstūrėti ir sužiosni, ale priešės prie Dvasios karalystės, apsisotisi ir toliau nebėsi. Tos sienos tatal bedievis ir nekendžia. Kaip tai, sako, yra dar kanakas, ko aš nesuprantu!

Bet tikiečiam žmogui nėra nėjokio keblumo su dūšios klausimu. Jam yra apreiškta, juog Dievas, sutvėręs žmogų, ikvėję jo veidan gyvenimo kvėperėjimą ir pasidarė žmogus gyva dūša (Gen. II, 7). Nuo tos valandos žmogus savo dūšai pasidarė panašus į Dievą, liko sutvėrtas ant pavelsio savo Sutvėrtojaus. Tai buvo visų sutvėrimų vainikas, nes nėjoks kitas sutvėrimas neturėjo to panašumo. Nuo Adomo laikų ikišiol tebetvėra Dievas žmūdūšias.

Kas-gi tat yra dūša? Yra gryna dvasia nei akimis regima, nei ausimis girdžinama, nei pirštais apčiuopiama. Nereikia dūšios maišyti su gyvybe. Gyvybė turi ir žvėriukai, ir paukštis, ir kirmėlės, o dūšios neturi. Gyvybė yra tai ypatinga galybė, kuri gairina gyva sutvėrimą. Ale tam sutvėrimui pranykus, ir gyvybė nueina vėjas.

Dvasiškis žmogus privalumai geriausiai liūdyja, juog jis turi dūšai. Teip antai: žmogus jaučia, mano (misilja), nori. Žmogus kart' džiaugias, kitkart' liūdyja, kart' myli, kitkart' nekendžia, kart' vilti turi, kitkart' bijo, kart' linksminas, kitkart' nusimina. Kuomet žmogus protauja, jis sustato viena daiktą su kitu, palygina ir atskiria. Kuomet nori, yra liuosas, gali sau pasirinkti ką tinkamas. Taigi, čia ne kūnas veikia — jis negali to padaryti — ale veikia dūša. Ji tai prisako mūsų akims, kad kreiptus šion, ar anon šalin. Ji tai paliepia mūsų liežuviui kalbėti. Ji tai rėdo mūsų žingsnius, ir kojos klausio jos.

Ne bykoks yra argumentas ir žmogaus begalinis laimės noras. Kodėl jautis paėdės žolės yra laimingas? Guli sau ir gromuia. Žmogus ne teip. Pripėnek žmogų, kiek nori, aprkauk jį turtais, užkelk jam garbės vainiką ant galvos, greitai pasirodys, kad negana. Jis lieka vis nepakankintas, vis lipo augštin, vis jieško kanakokios didesnės laimės. Ta voliatinė neramybė rodo, juog šalip kūno, šalip to molio gabalo, yra dar kita esybė, kuri nerias laukan ir stengias pas Ta, nuo Kurio buvo atėjusi. Ta nerami esybė — tai dūša. Ji veržias pas savo Sutvėrtoją.

Teip tatal žmogus yra sustatytas iš dviejų dalių, iš kūno ir iš dūšios. Kūnas laikui priėjus pavirs dulkesna, dūša, tas Dievo pavelsikas, gyves amžinai.

Bedieviai užkerta mums, būk viską darančios smagenys galvoje. Smagenys

sukeliančios mintis, smagenys galvojančios, smagenys norinčios, arba nenorinčios, ir tt.

Teisybė, smagenys yra stebūklingai sustaisytos. Jos talpinas kaukuoleje. Ir ko tik nėra smagenyse! Gyslių gyslaitės, dirksnių dirksniai, kamarelių kamarelės, takų takai: Pro viską prasiskia minkšta, pilka tešla. Yra tai pats punktas, kamė apreiškia dvasišką žmogaus esybę, dūšai. Smageninis tarpininkaujant, dūša priima žilias, atsiradusias lauke, lyg, tartumet, iš telegrafo ir vėl paleidžia. Anot mokslo, smagenys yra minties įjazis ir proto sėdyba. Ale ne smagenys išdirba mintį — kaip antai kad pilvas išdirba sultis, jaknos — tulžį — smagenys nėra minties priežastis, nors be smagenų nėra galima mislyti. Smagenys yra tešla, o mintis yra dvasiška. Smagenys yra tarpininkės tarpu kūno ir tarpu dūšios. Dūša per jas gauna žilias ir per jas paleidžia.

Čia galima padaryti kiekį prilyginimą. Dūša yra muzikantas, o smagenys — muzikos. Jei muzikos yra gerai padarytos, jei visas jose yra kaip reikiant, ir viršus, ir apačią, ir šonai, ir stygos, tuomet gaidos išėina puikios. Ir išėirsčiai, jei muzikos turi kokią ypa, tada ir pats gerasis muzikantas nepagrieš gražiai. Dagi gal tikris, kad muzikos nėjokio balso neuos. Ar tai čia kaltas muzikantas? Teip dedas ir su dūša. Nors smagenys taptu kuomi nors sugardintos, dūša palieka sveika kaip buvus. Kadangi be smagenų tarpininkės dūša negali veikti, tat šioms pasilpėnėms, dūša neb' išreikšia priderinamą savo valdžios ir valios. Ale paklausus, kokios grandis neria dūša su kūnu ir kaip dūša veikia ant smagenų, niekas lygšiol nesuraud, ir, regia, niekados neursas. Tai jau slaptis nei mūsų protui, nei jokiam mokslui neprieinama!

Yra pas žmogų dar vienas slaptas jusmas, kurs teipos patvirtina dūšios buvimą. Tas jusmas vadinamas 'Nuojauta'. Kairurie žmonės teip esti jautrus, juog jaučiąs savo nelaimė už kelii dienų, už kelii savaitių pirmiau, nors ta nelaimė nieko bendro su nujauteiliu neturi, nors nebūvo apie tai nei kalbėta, nei galvota. Pilvas ir nugara, rankos ir kojos, negali nieko nujausti; taigi čia yra veiksmas dvasiškos žmogaus esybės, veiksmas dūšios, kuri, kaipo grynų dvasia, ir nujaudžia, kas bus. Nuojauta yra mums nesuprantamas apsiereikimas, bet visgi ji yra ir padėta kiekvienas gavo ją patirti. Rasi ir tu, Meilutis Skaitytuoju, iš kartais nujautes savo bėdą, esi buves neriamas ir užsėripines. Skundies namiškaus ir dejavai, tardamas: „Ka čia bus, kas nebūs, teip man širdį gelia.“

Būsianti nelaimė, vargas, bėda, tankiausiai apreiškia sapne kokiamenoris pavaldė. Kart' po pavelsku nukėpusio kūdikio, kitkart' po pavelsku gaisro, tai vėl kaip kitaip. Asnuo (asaba), tai pasapnavęs, žino išlaiko krisiųjų bėdon ar jis pats, ar jo prietelis. Tik negali išpėti, kokio ta bėda bus.

Pažinau moteriškę, kuri visuoimet nujaudavo savo nelaimė. Viensyk' ji buvo ypatinga nerami, sakės neturinti kur dėtis, teip jai širdis gelianti. Pranašavo, kad būsianti jos grūčioje didelė nelaimė, ale kokios nelaimė, ji negalėjo pasakyt. Vyras ėmęs pasijuokė. Sako, tos bobos visuoimet burtomis aptekusios. Trečioje dienote nuskeno tvėnkenyje moteriškės ketvirtų metų sūnus.

Viena šeimyninkė rytą kėlusi išgaidino vaikus savo keistu sapnu. Sakės vysūdusi kanakokį sudžiūtusių kūdikį, o tai būsianti nelaimė namuose. Vyresnioji dukte pertarė motiną. Mama, sako, turi 65 metų ir vis dar vaikus tebevyntai. Bene ketim vėl pradėti gimdyti. Ant rytojaus rado gurbe užsimaugusių ant pasaito paėčią gerają karvę.

Man pažistamas vyras kėles anksti pranešė savo paėčiam apie mirtį dukters, kuri buvo ištekėjusi už trijų mylių. Dukte atėjusi sapne ir sakanti: 'Sudiev', tėvėli! aš miriau šimnak' antroje valandėje. Tai tauriš šmeikla išnyko. Kadangi dukte buvo sveika ir tikka nedėlioje buvo mačiusis su gimdytojaus, užtat pati išbarė vyrą ir paliepe jam kitkart' nesapalioti tokiu nieku. Pusryti bevalgant, įėjo kieman ženkė bernas ir užkviė ant dukters pakasynu.

Kanakokiame mieste gyvenu du prietelius: X ir Z. Tula daktį Z atėjo sapne pas X ir sako: Susimildamas eik, gelbek mane, galvažudiai užklupo. Prietelis X nusispiovo, atsivėrė ant kito šono ir vėl užmigo. Nieko netrukus, ateina vėl prietelis Z ir maldauja su ašaromis, kad gelbėtu. Trečią sykį atėjo ir pasisakė esąs jau užmuštas. Tuomet prietelis X, greitai apsiėdė, nukako pas Z, bet jau rado papiauta.

Aš, kurs Z knygutę rašiau, tvirtai tikiu i nuojautą, nes pats esmu ją patyręs. Buvo tai Aukmergės paviete. Aš klebonavau ramiai 25 metus. Dvidešimt šeštonuosiuose ėmė man vaidintis, būk aš kraustaus kanakur, būk važiuoju per upę,

ant tos upės tiltas, iš abiejų pusių augstas pylimas, gale mūro bažnytėlė. Teip man sapnavos per ketverius metos ir nei krykčio jo tas sapnas. Aš laukiau bėdos iš Vilniaus, nes tuomet buvo kunigų persekiojimai. Ale bėda atėjo iš Kauno. O dienioje Kovo 1902 m. J. M. Vyskupus prašalino mane iš klebonijos ir perkėlė Altarijui. Aš važiuavau per upę. Sventajai, per ligą, žaliai dažyta tilta, per augstą pylimą, prie kurio galo stovi mūro bažnytė.

Tie faktai ir šimtas kitu aiškiai rodo, juog žmogaus kūnė gyvena Dvasišką Eybę, kuri, kaip tuomet dvasia, regi, žino ir nujaudžia ateiti. Kūnas niekaip negalėtu nujausti, nes jis yra mėšos gabalas, o mėša nežino nieko.

Gali-gale paprašykime bedievių, lai nurodo jie mums nors vieną tautą visame pasaulyje, kuri neturėtų nėjokios nuomonės apie dūšai. Tegul sau ta nuomonė yra nevienoda, ale visgi yra. Paimkime japonus, kytus, murinus, girių gyventojus, visi tik, juog žmogus turi dūšai. Kiti nesą dūšai, bet visgi turi. Angi tai galimas daiktas, kad visas svietas būtų susitaręs meluoti?

Štai, patįs lietuviai, kuomet dar stambūdžiaus tebebuvo, tikėjo i dūšai. Pagal lietuvių pagoniškos nuomonės dūšai, žmogų mirus, turėjo lipiti dienų negalėmis ant labai augsto ir staigus kalno. Ant to kalno viršūnės būk gyveno dievystė, kuri teizdavu kiekvėnia. Turtingiems buvo sunku užlipti ant kalno delto, kad turtais juos apsuunkia. Varžuolys, jei gyvenu ant šios žemės padoriai, užskrizdavo lengviau kaip plunksna. Jei buvo nusidėjęs, tuomet vėslu jį nupučia. Ta dievystė, sėdinti ant kalno, skria žėdnam užmokėti, ar bausmė, pagal jo nuopelną. Beto lietuviai manė, būk anapus grabo jie žyds tuos savo neprietelius, kurie čia žudė jų tėvėnė, Lietuvą.

4. SAŽINIA.

Salip kitų dvasiškų privalumų yra pas žmogų dar vienas labai žymus, kurs teipso negali išėiti iš pilvo, ar iš kitur. Tas privalumas vadinamas 'Sažinia'. Sažinia yra tai slaptas balsas, kurs giria, padarius gerai, o bara, padarius piktai. Sažinia yra neregimas sūdzia ir yra teisingas. Tam sūdziai nereikia nei dokumentu, nei liūdytoju, nei sūdo rūmų, nei kalinio, nei budelio. Tas sūdzia, Sažinia, apsieina vienas pats ir teisia be jokios klaidos. Sažinia yra negirdėtai gabus sūdzia. Ji išstija tokius dalykus, kurie kuriuos žmonės visai nežino. Dagi slaptos mintis ir tos negali pasielipti nuo Sažinios teismo. Instabu yra tai, juog pats didysis teisauvas nevelkia nusikarjati: nuo Sažinios. Ji nuolatos stauguja jam: „Padarė negerai.“ Karaliaus teismą (sūda) yra galima apgauti kal-kuomet, yra galima pameluoti, papirkti; Sažinia yra neapgaunama, nepaperkama. Dar pikčiau, Sažinia yra nenulidoma, ji atsiliepia bėpaliuos. Galvažudis, užmušęs žmogų, išplėses jo turtais, sėdi už stalo ir geria arbatą. Poliecia jo neranda, žmonės nežino, saktumet, ko čia bijoti! Vienok Sažinia saktumet: „Galvažudis! žmogų užmušė, piktai padarė!“ Girtuoklis, pagrižęs iš karėmos, iš išblaiškes paėia, vaikus ir šeimyna, išsimiegojęs gali, tartumet, nė ausies nekrepsti ant rytojaus. Juk-gi niekas jo nebūva už vakarykštį. Bet ne! Sažinia atsiliepia ir sako: „Žmogel! pragėrei pinigus, blogai padarė.“

Sažinia, ta tiesakalbė, tas aštrus sūdzia, lenda visur akysna ir prikašioja žmogaus piktdaėdyje. Sažinia, it anos gaidynės buidelis, išėgina rėvę kaltinuko širdyje, kulios nei ištrisi, nei išmazgosi. (Sodž. Teol. p. 277.)

Ka-gi atsakys mums ant to bedievis? Keno balsas yra sažinia, ar pilvo, ar dūšios? Pilvas yra perminkštas ir perskytos, kad jis galėtu būti sūdzia žmogaus darbu. Smagenys yra tešla, o tešla negali mums teisti (sūdyti). Taigi, nėra kitos rodos, kaip reikia sutikti su tuomi, juog Sažinia yra mūsų dvasiškos esybės, dūšios, balsas. Jeigu yra balsas, tat yra ir kanakas toks, kurs tą balsą paleidžia. Balsas pats neskambės nekeko nelėdziamas.

5. DUŠIOS AMŽINUMAS.

Visoks žemiškas kūnas, nors jis gyvenutu šimtus metų, turi galopi pragaišti. Tai dėlto, juog jis yra sustatytas iš gendančios medžiagos. Štai, stovėjo sodziaus gale, prie pat tilto, šimtmėtis žilivitis. Tu, Skaitytuoju, rasi men, kaip vaiku tebebdama balsuojai į jį. Dabar tas žilivitis nuvirto ir bagia puves. Kodėl jis nežalavo amžinai? Kodėl jis nuvirto? Nuvirto todėl, kad paseno, jo medžiaga — žievė, brazdai, sultis, raumenis — ėmė irti. Žilivitis supevis, sutriūnė bėregint,* beliks tikrai puvešis rieškūnos.

(Toliaus bus.)

Politikos Reikalai.

(Po šiuo atgalvū atpausime kartais vyriausios politikos reikalus, prisipaštas nuo bile kolios partijos. Raštai tokie turi būti ikaino apmokami ir rašėjai turi turėti apimti visą atsakomybę. — Žvalgėdės" Reakolija?)

Sveikatai Pagalotinū Advokatu

užtai kad jie neremia Koch'a, korporacijų kandidata ant sūdzios.

Yra susitvėrusi nekokia Baro Draugija, prie kurios sąnariais gali būti priimami visi pavieto advokatai, ir jie su ta draugija susiešė, kaip veik būna prileisti už advokatus Schuykill'o paviete.

Yra teigti Advokatu Klubas su koku 50 sąnariu, arba trečdalu visų pavieto advokatu; čia priguli vyriausios seniejė advokatai, o ir keliolika jaunesnių, kurie per kokį tai priežastį turi itekmę, arba kurie yra senųjų advokatu pagalbininkais.

Yra kuopelė kokio tuzino korporacijų ir politikos advokatu, kurie tai save laikos daug prakilnesniais už kitus ir jau teip prirate, kad visi kiti advokatai klausytų jų mažiausio linktelėjimo, o jau jiems priešintis, tai laikoma už didžiausią prasižengimą, jie prirate manyti, kad visi vietiniai sūdzios turi elgtis pagal jų norą.

Šita korporacijų kuopa jau per kelių sūdzių urėdo laikus su neapbrėžimota gale valdė visus Schuykill'o pavieto sūdas, pakol antgalo, mirus sūdzioms Pershing ir Wendman, jau ir jauniejė advokatai pakolo nors ant tiek, kad laike provos sūdzia kiek paisė ant jų, teip kad nereikėdavo vis įšieskti pagalbos senųjų advokatu, idant savo reikalui nors kiek svarbos pridūtu.

Per tokią permainą jauniejė advokatai gavo progą pasirodyti sūde ir varyti savo reikalus vieni, nereikalaudami pelnu pasidalyti su senaisiais. Iš to išėjo, kad nekuriė anų „galingųjų“ nustojė kuopinti ieigū ir šiandien raudasi daugel senovės garsių advokatu, kurie nors yra garsūs, tačiau turi mažai provų sau pavestų; išimant kokį pusę tuzino, visi tie, Klubo Advokatai neturėtų iš ko pragyventi, jei ne korporacijios juos šelptu.

Tėmyklis gerai: viso pavieto advokatu yra apie 150; prie Advokatu Klubo priguli apie trečdalis; prie „galingųjų“ vidurinio ratelio priguli penkta dalis Advokatu Klubo, arba penkiolika dalis visų advokatu.

Šitas paaiškinimas reikalingas, idant paprastieji žmonės suprastų gerai, su koku kytrumu korporacijų „galingieji“ moka pristrakti kitus senus advokatus, kada reikia ginti jų korporacijų interesus; pataikauja jie tiems seniesiems advokatoms ir duoda jiems numanyti, kad dabar jau ir juos prileis prie vidurinio ratelio, idant tie laikytų prakalbas ir agituotų už korporacijų kandidata Koch; užtai šitie „galingieji“ korporacijų advokatai laiko „skab-

sais“ tuos advokatus, kurie neklusau jų linktelėjimo ir mažiausio mostelėjimo, kurie nepriguli prie Advokatu Klubo ir nepasiduoda „galingiesiems“ už lėkavus arba pasisiuntėjimo tarnus.

Yra stambus šmeižimas mažiausiai 80 advokatu, kad ana korporacijų kuopa perstatuos lyg skabsais vien delto, kad jie eina už H. O. Bechtel'i, kuriai yra visuomenės kandidatas, o ne korporacijų irankis.

Kada korporacijų advokatai, laikydami prakalbas ir agituodami už aprinkimą R. H. Koch'o, korporacijų kandidata ant sūdzios, vadina skabsais tuos advokatus, kurie nepasirašė už Koch'a, tai jie šmeižia šitais visisiems žinomus, pagodotinus ir pasekmingus advokatus:

- A. W. Schalck,
- James B. Reilly,
- W. F. Shepherd,
- W. J. Whitehouse,
- J. F. Whalen,
- A. J. Pilgram,
- Joseph W. Moyer,
- M. P. McLaughlin,
- Norm. S. Farquhar,
- Geo. W. Ryōn,
- Charles A. Snyder,
- B. W. Cumming, Jr.,
- Horace Bartholomew,
- Edgar W. Bechtel,
- E. P. Leuschner,
- James J. Moran,
- J. H. Filbert,
- A. D. Knittle,
- George Striegel,
- Wm. L. Kramer,
- John L. Stauffer,
- J. A. Noecker,
- M. J. Fleming,
- Harry O. Haag,
- Irwin A. Reed,
- Morris H. Spicker,
- J. L. N. Channell,
- R. Albert Freiler,
- John J. Kelly,
- George Ellis,
- R. C. Collins,
- Clarence Whitehouse,
- T. A. McCarthy,
- Carl Warner,
- Edward V. Doyle,
- A. J. Pilgram,
- Thos. C. Condon,
- J. F. Mahoney,
- J. F. Minogue,
- W. C. Devitt,
- George F. Krapp,
- Joseph Kenney,
- Geo. S. Merrick,
- Robert A. Reick,
- M. A. Kilker,
- W. P. Ramsey,
- Austin C. Sherman,
- Michael J. Ryan,
- James W. Dolphin,
- David A. Jones,
- Wm. K. Shissler,
- John W. Clemens,
- Jos. H. Garrahan,
- Edward J. Brennan,
- John R. Coyle,
- M. M. Burke,
- E. W. Shoemaker,
- W. B. Dupkin,
- James J. Bell,
- Jos. P. Monaghan,
- Frank Toole,
- Frank J. Coury,
- Daniel J. Ferguson,
- James D. Creary,
- Edward C. Flaherty,
- P. H. Burke,
- Bernard V. O'Hare,
- R. S. Bashore,
- H. B. Graeff,
- J. O. Ulrich,
- E. J. Webb,

ir kiti.

J. P. BUDGINAS

visiems gerai pazistamas

Suñcia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Paruoda Laivkortes ant greičiausiu laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rubius, markus, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuve Knęgų, Popierų, Abrozų ir kitokių bazerintinių daiktų. Pas jį galima užrašyti laikraštį „Zvagažė“.

Ateikite pamęginti ir persitęrinti po Nr. 4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, I. L.

Daktaro Pasekme Gydyme Specializšku Ligu

yra užtikrinta ant jojo pasekme kaip Specialistas gydyme tygų ligų yra iš tikros ir ligos praktikos, o ne iš knygų išesetos.

Dr. Aleksandro O'Malley'o spasabas yra tai praktika per visą savo amžių gydyne tygų ligų ir per tikrą linytą visokių mokslinių spasabų naudojime per jų.

Jisai atiduoda savo tarvytą dėl jų, kurie per 25 metus datyrė, su pasikalbėjimu uždėgų pas save asistibitai ar per pačią, o jojo ofisose randasi visas ant pažinimo tygų ligų, be mažiausio kasto dėl jų gydandos.

RUPTURA ar tai tikras, ar tuom laikine, arba vandenin, tygus ant visados be naudojimo jokio peilio, skaidėjimo ar asistruaikimo nuo darbo. Be operacijų.

NERVO-VITAL LIGA nuo padidikimo jaunystėje, persidirbimo ir išsekėjimo, kurie sunaikina daugybę žmonių ant viso gyvasčio, gydaus ant visados Kraujas, nervos ir visi sąnariai yra išgydomi be jokio biazurį gydūčių ir operacijų.

Prisigsk pažintį markę už žė, o apliaukia daktariskį knygutę su aprobišiais uždėgų.

DR. O'MALLEY

Glaunas Ofisas: 158 S. WASHINGTON ST., WILKES-BARRE, PA.
Čionai kalbaai lietuviskai ir j kur visos gramatos turi būti asigatos.
Branch Ofisas: 134 Washington Ave., (second floor), Scranton, Pa.

Pirmos Klamos Czekiskai-Vokiškas Rathskeller

6 blokas nuo Cortlandt St. Ferry, Pennsylvaniajos ir Lehigh Valley stoties, 2 blokas nuo Broad vay.

92 William Street, WYLLYS BUILDING, NEW YORK.
Blipis iš Ferro elk tiesiog Cortlandt ulyčia 6 blokus iki William St.

Geriausai valgiai ir importuoti gėrymai. Galima užangažuoti privatiškos kambarius pietums.
Galima sušnekti čekiliskai, vokiškai ir rusiskai.

Pasarga.

Vaikų skyrius kad nebūtų maišytas su augusiais sąnariais. Kad būtų skyrius išpildytos deklaracijos ir bilos už posmertines. Kad būtų pilnai paduotas adresas, ir ant kokios asabos yra paskirta kad nusigsti čeki; ir apgarsinti apie pažyčijimą pinigų iš Susivienijimo kasos ant pirmos ypotekos arba margičio.

Chas. Radzevičia, Iždininkas.

Jonas Jakubauskas

- - pirmos klamos kriaučkus - - turi kuopintai tavę ir pasivaia aitus kuopintai velniaus mados ir primieravima užrašima Lietuviai ne-umirskite, kad amerikoni kantiati, tai ir jga būsite uspagendinti.

J. Jakubauskas, 7028 Superior Ave. 1-1-08 Cleveland, Ohio.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate. Randos ineša \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; primokėti reik \$2 000, kitkas ant hypotekos.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas, 120 So. Jardin Str., Shenandoah, Pa.

Teigpi parsiduoda geri namai Girardvilleje.

Balius.

Draugystė šv. Petro ir Pavilo iš Sugar Notch, Pa., parengė baliu ant 28 dienos Spaliu, prieš Mitchell Day, ant salės Pavilo Albošto. Prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki 5 ryte. Muzikė bus iš Philadelphijos ir reš lietuviskus šokius. Užkvičiamai netik vietiniai, ale ir iš aplienkės lietuviai. Inžanga dykai. Užkvičėia Komitetas.

SVEIKATAI ENERGIJAI IR ATSI-AIVINUMUI

gerk

“WYOMING CLUB RYE”

AMBROSE TOOLE, 229 E. Lloyd Str. agents. SHENANDOAH, PA.

M. P. MOLLER Dudu Vargonai

gebadauotojai

Didžiųjų pneumatiskų vargonų Sv. Jurgio R. K. Bažnyčioje, Shenandoah'ryje, Pa., kun. P. Abramaitis, klebonas.

Teigpi Vargonų Sv. Marijos R. K. Bažnyčioje, Mahanoy City, Pa.

Sv. Katarinos R. K. Bažnyčioje, Wayne, Pa.

Nekalčiausios Sirdies Marijos R. K. Bažnyčioje, Pittsburgje, Pa.

Irduogian nei 30 didelių vargonų katalikiskoms tikrai bažnyčioms: Šime laike budavojam pneumatiskus instrumentus Sv. Stepono ir Sv. Kazimiero katalikiskoms bažnyčioms Plymouth'e, Pa.

Budavojam visokius Dudų Vargonus, pritaikant prie vietos.

Garsiausi vargamistrai ir kunigai giria mūsų vargonus.

Paprašant, pristigiam specifikacijas ir kaštų aprokvimus už tyką ir gvarantuojam užangašdinimą.

Prakome susirabinti su mumis. Dėl katalogo ir artiesnių žinių adresuokit:

M. P. MOLLER

HAGERSTOWN, MARYLAND.

N. B. Mps teigpi budavojam Chapel ir Cabinet Reed vargonus, kuriuos pardudam tiesiog už fabrikų prekos.

Severos Vaistai Šeimynai yra stropiai sudaryti naujajai- nėje laboratorijoje patyrsių farmaceutų.

UZLEISTAS KOSULYS IR PERSISZALDYMAS

Užleisti kosuli, reiškia užkviesti ligą į namus. Klaidinga yra nuomone, kad kosulys su laiku patis per save pereis, nes juo ligiau kosime, tuo labiau nusipista visa mūsų sistema ir tuo lengviau prkįkima kitos pavojingos ligos.

Užleistas kosulys tankiai atveda chroniską bronchitį, plaučių uždegimą, karštingę ir ant galo džova. Suprantama, kosulio priežastis turi būti gydoma atskyrium, bet svarbiausias dalykas yra pirmiaus išgydyti patį kosuli.

Severos Balsamas Plaucziamis

Yra geriausi vaistai nuo kosulio, kiekie kada nors buvo išrastai. Jie turi gydancias ir palengvinancias ypatybes atsakančioj proporcijoj.

Tasai balsamas panaikina paerzinimą, apmalsina ir išgydo skausmą plauciuose, sustiprina kvėpavimo organus ir padaro patį kvėpavimą lengvu ir naturaliskiu. Kaina 25c, ir 50c.

Kaip gydo kosuli Missouri'yje.

W. F. Severos Co. Ponal! Atsitikime sunkaus kosulio, nuo kurio ilgai kenčiaus, Severos Balsamas Plaucziamis suteikė man gerą ir greitą pagelbą.

Su pagarba BARBORA CERVINA, Bolivar, Mo.

Severos Balsamas Plaucziamis suteikė man gerą ir greitą pagelbą.

Parsiduoda visose aptiekose — Daktariszkos rodos uždėgų.

KAIP APSISAUGOTI IR ISZGYDYTI PERSISZALDYMA.

Daugeliuose atsitikimuose paprastas persisaldymas pavirsta į pavojingą ligą, kuri kartais gana ilgai nusitęsia ir ištraukia daug pinigų ant daktarų. Teigpi daug kartų persisaldymas išvirsta į pneumoniją arba difteriją ir užsibaligia pirmlaikine mirtin.

Jūs matote, kaip yra svarbu išgydyti persisaldymą išsyk, tai yra palei teisybę, uñcija apsisaugojimo prieš svarą gydymu.

Severos tobylcyzios nuo persalimo ir gripo

Jei tuojaus yra vartojamas sulyg pamokinimo, sustabdo ir išgydo persisaldymą ir 24 valandas. Skaityk, ką ponia Peter Marichak iš Westfield, Mass., sako apie tą naudingą vaistą:

W. F. Severos Co. Ponal! Severos tobylcyzios nuo persisaldymo ir gripo yra labai geri vaistai nuo persisaldymo. Aš išmėginau juos ir galiu kiekvienam rekomenduoti.

Aš 25 centais.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS IOWA